

EUROPEISKA GEMENSKAPERNAS KOMMISSION

Bryssel den 15.10.2002
KOM(2002) 557 slutlig

RAPPORT FRÅN KOMMISSIONEN

ÅRSREDOVISNING FÖR SAMMANHÅLLNINGSFONDEN (2001)

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

FÖRORD	5
SAMMANFATTNING	6
1. ALLMÄN BAKGRUND	8
1.1. Konvergens och ekonomisk utveckling i Sammanhållningsfondens mottagarländer	8
1.1.1 Grekland	8
1.1.2 Spanien	8
1.1.3 Irland	9
1.1.4 Portugal	10
1.2. Villkorat stöd	10
2. FÖRVALTNINGSPRINCIPER OCH BEVILJAT STÖD	12
2.1. Samordning med gemenskapspolitiken i övrigt	12
2.1.1. Offentlig upphandling	12
2.1.2. Konkurrens	12
2.1.3. Miljö	12
2.1.4. Transport	13
2.2. Samordning med strukturfonderna: de strategiska referensramarna	14
2.2.1. Miljö	14
2.2.2. Transport	17
2.3. Budgeten och dess utnyttjande, åtagande- och betalningsbemyndiganden	19
2.3.1. Disponibla budgetmedel	19
2.3.2. Budgetutnyttjande	20
2.3.3. Budgetutnyttjande under föregående period (1993–1999)	21
3. PROJEKT OCH VIDTAGNA ÅTGÄRDER	22
3.1. Fondens stöd per medlemsstat	22
3.1.1. Grekland	22
3.1.1.1 Miljö	22
3.1.1.2 Transport	24
3.1.2. Spanien (inklusive de mest avlägsna regionerna)	25
3.1.2.1 Miljö	25
3.1.2.2 Transport	29

3.1.3.1. Miljö	31
3.1.3.2. Transport	31
3.1.4.1. Miljö	32
3.1.4.2. Transport	33
3.2. Tekniskt stöd och utredningar	34
3.2.1 Fondens allmänna politik	34
3.2.2. Tekniskt stöd på kommissionens initiativ	34
4. ÖVERVAKNING, KONTROLL OCH OEGENTLIGHETER	35
4.1. Övervakning: kommittéer och kontrollbesök	35
4.1.1. Grekland	35
4.1.1.1 Övervakningskommittéer	35
4.1.1.2. Kontrollbesök	35
4.1.2. Spanien	35
4.1.2.1. Övervakningskommittéer	35
4.1.2.2. Kontrollbesök	36
4.1.3. Irland	36
4.1.3.1. Övervakningskommittéer	36
4.1.3.2. Kontrollbesök	36
4.1.4. Portugal	37
4.1.4.1. Övervakningskommittéer	37
4.1.4.2. Kontrollbesök	37
4.2. Kontrolluppdrag och slutsatser	37
4.2.1. Grekland	38
4.2.2. Spanien	38
4.2.3. Irland	38
4.2.4. Portugal	38
4.2.5. Slutsatser	38
4.3. Oegentligheter och innehållande av stöd	39
5. BEDÖMNING OCH UTVÄRDERING	40
5.1. Allmänt	40
5.2. Handläggning och förhandsbedömning av projekt	40

5.3.	Samarbete med Europeiska investeringsbanken vid handläggning av projekt	40
5.4.	Den ekonomiska och sociala effekten av fonden i medlemsstaterna och på den ekonomiska och sociala sammanhållningen i Europeiska unionen, samt effekten på sysselsättningen	41
5.5.	Program för utvärdering i efterhand	41
5.5.1.	Miljö	41
5.5.2.	Transport	41
6.	DIALOG MELLAN INSTITUTIONER, INFORMATION OCH OFFENTLIGHET	43
6.1.	Presentation av årsredovisningen för år 2000	43
6.1.1.	Europaparlamentet	43
6.2.	Information till medlemsstaterna	43
6.3.	Andra informationstillfällen	43
6.3.1.	Information till arbetsmarknadens parter	43
6.4.	Kommissionens åtgärder för offentlighet och information	43
	BILAGA I	45

FÖRORD

Denna årsredovisning för Sammanhållningsfondens verksamhet avser kalenderåret 2001.

Redovisningen gäller verksamheten under det andra året av programperioden 2000–2006.

Årsredovisningen är utformad enligt kraven i förordningen om inrättandet av en sammanhållningsfond. Dess struktur har utformats med beaktande av de synpunkter som framförts av Europaparlamentet, Ekonomiska och sociala kommittén och Regionkommittén.

Vi hoppas att denna årsredovisning kommer att utgöra en värdefull referens för alla som är intresserade av att främja och stärka unionens ekonomiska och sociala sammanhållning.

SAMMANFATTNING

Ekonomiskt klimat och villkorat stöd

Sammanhållningsfondens mottagarländer har generellt sett klarat av de makroekonomiska kriterierna. Det är bara i Portugal som situationen ser annorlunda ut.

Den 25 juli 2002 meddelade de portugisiska myndigheterna att underskottet i de offentliga finanserna för 2001 uppgick till 4,1 % av BNP, alltså klart över referensvärdet på 3 %. Efter detta meddelande beslutade kommissionen att inleda det förfarande för alltför stort underskott som föreskrivs i rådets resolution om stabilitets- och tillväxtpakten.

Detta problem har inte uppstått i övriga länder som får stöd från Sammanhållningsfonden.

Budgetutnyttjande

Det definitiva beloppet för Sammanhållningsfondens resurser år 2001 efter indexering är 2,715 miljarder euro.

Åtaganden och betalningar har gjorts enligt följande:

Sammanfattande tabell över Sammanhållningsfondens medelsutnyttjande 2001 (€)

<u>Åtagandebemyndiganden</u>	<u>Ursprungliga</u>	<u>Överförda</u>	<u>Slutligt anslag</u>	<u>Utnyttjande</u>	<u>Återtagna</u>	<u>Överf. till 2001</u>
Budget 2001	2 715 000 000	0	2 715 000 000	2 711 685 504	0	3 314 496
Medel som överförts från 2000 (ej utnyttjade)	413 546 759	0	413 546 759	413 546 759	0	0
Återuppförda medel (frigjorda 2000)	0	0	0	0	0	0
Överförda förskott (återbetalningar)	0	0	0	0	0	0
Summa	3 128 546 759	0	3 128 546 759	3 125 232 263	0	3 314 496

<u>Betalningsbemyndiganden</u>	<u>Ursprungliga</u>	<u>Överförda</u>	<u>Slutligt anslag</u>	<u>Utnyttjande</u>	<u>Återtagna</u>	<u>Överf. till 2001</u>
Budget 2001	2 860 000 000	0	2 860 000 000	1 983 398 232	876 601 768	0
Medel som överförts från 2000 (ej utnyttjade)	300 000 000	0	300 000 000	0	300 000 000	0
Överförda förskott (återbetalningar)	0	0	0	0	0	0
Summa	3 160 000 000	0	3 160 000 000	1 983 398 232	1 176 601 768	0

Samordning med strukturfonderna: de strategiska referensramarna

Transporter

Transportsektorn svarade år 2001 för 48,5 % av Sammanhållningsfondens totala åtaganden. Liksom tidigare krävde kommissionen att fondens verksamhet skulle koncentreras på järnvägar.

Miljö

Miljösektorn svarade år 2001 för 51,5 % av Sammanhållningsfondens totala åtaganden. Liksom tidigare prioriteras dricksvattenförsörjning, behandling av avloppsvatten och hantering av fast avfall.

Information och offentlighet

Ett informationsmöte med de 15 medlemsstaterna hölls i Bryssel den 24 oktober 2001. Vid mötet redovisade kommissionen förslaget till förordning om förvaltnings- och kontrollsystem och förfarande för genomförande av finansiella rättelser när det gäller bidrag som beviljats från Sammanhållningsfonden samt årsredovisningen för Sammanhållningsfonden för år 2000.

Utvärdering

Ett program för utvärdering i efterhand påbörjades år 1998 för en period av tre år. Sammanlagt 120 projekt har utvärderats, 60 i var och en av sektorerna miljö och transport. Genomförandet av miljöprojekten har inte varit förenat med några större svårigheter, och projekten har uppnått sina mål. Däremot har genomförandet av transportprojekten stött på många svårigheter, som har tagit sig uttryck i överskridanden av kostnads- och tidsramarna.

Oegentligheter och innehållande av stöd

Enligt artikel 3 i kommissionens förordning (EG) nr 1831/94¹ om oriktigheter och återvinning av belopp som felaktigt har utbetalats i samband med finansiering från Sammanhållningsfonden och om organisationen av ett informationssystem på detta område är de mottagande medlemsstaterna skyldiga att anmäla till kommissionen fall av oegentligheter som har varit föremål för administrativa eller rättsliga undersökningar.

Under år 2001 anmälde en mottagande medlemsstat, Grekland, till kommissionen fyra fall av oegentligheter som berörde ett belopp av totalt 2 429 040 euro. Enligt dessa meddelanden har de nationella myndigheterna vidtagit nödvändiga åtgärder för att skydda gemenskapens ekonomiska intressen. I tre av fallen pågår återvinning av de medel som utbetalats olagligt, och i det fjärde har projektledaren ålagts att korrigera bristerna, vilket redan skett. Övriga tre mottagande medlemsstater har enligt ovannämnda förordning upplyst kommissionen om att de inte avslöjat några oegentligheter under året.

¹ EGT 191, 29.7.1994.

1. ALLMÄN BAKGRUND

1.1. Konvergens och ekonomisk utveckling i Sammanhållningsfondens mottagarländer

1.1.1 Grekland

Efter rådets beslut av den 19 juni 2000 gick Grekland med i euroområdet från den 1 januari 2001². Under 2001 följde Greklands ekonomiska politik riktlinjerna i det första stabilitetsprogrammet, som lades fram i december 2000 enligt kraven i stabilitets- och tillväxtpakten. Det första stabilitetsprogrammet syftar till att bekräfta att den makroekonomiska politiken är stabil och att förbättra marknadernas funktion genom strukturella reformer. Rådet yttrade sig över programmet den 12 februari 2001³.

År 2001 nåddes inte budgetmålet i stabilitetsprogrammet från år 2000, trots att den offentliga sektorns finanser förbättrades avsevärt jämfört med år 2000. Statsbudgeten gav ett underskott som minskade från 0,8 % av BNP år 2000 till 0,4 % av BNP år 2001, eller ett litet överskott på 0,1 % av BNP om intäkterna från UMTS-rättigheterna räknas in. I stabilitetsprogrammet beräknades ett överskott på 0,5 % av BNP för år 2001. Att budgetmålet inte nåddes berodde på lägre budgetintäkter, särskilt skatteintäkter, eftersom den reella BNP ökade långsammare än väntat, och att de löpande primära utgifterna överskreds, vilket delvis kompensades av betydligt högre intäkter från andra källor än skatter, främst icke budgeterade intäkter från försäljning av mobiltelefonlicenser (UMTS), som uppgick till omkring 0,5 % av BNP. Det primära överskottet var 6,3 % av BNP. Skuldkvoten minskade ytterligare, från 102,8 % av BNP år 2000 till 99,7 % av BNP år 2001.

I december 2001 lade Grekland fram sin första uppdatering av stabilitetsprogrammet, som omfattade perioden 2001–2004. Programmet bedömdes av rådet den 12 februari 2002⁴. På grundval av budgetutfallet år 2001 och en långsammare reell BNP-tillväxt i tillväxtscenariet än som förutsågs i det ursprungliga programmet beräknas i det uppdaterade stabilitetsprogrammet överskottet i den offentliga sektorn öka under perioden, men i långsammare takt. Överskottet bör nå 0,8 % av BNP år 2002 och 1,0 % av BNP år 2003. Den offentliga sektorns skuldkvot kommer enligt prognosen att minska ytterligare till 97,3 % av BNP 2002. Det grekiska stabilitetsprogrammets budgetstrategi går ut på att höga primära överskott skall bibehållas och stödjas av en betydande minskning av räntebetalningarna som ett resultat av lägre räntesatser och en minskande skuldkvot.

1.1.2 Spanien

År 2001 beskrevs de huvudsakliga riktlinjerna för den ekonomiska politiken som bedrivs i Spanien i uppdateringen av stabilitetsprogrammet 2001–2004. Programmet bekräftade den ekonomiska strategi som följts under senare år, som bygger på förstärkning av statsinkomsterna och strukturella reformer, och som rådet ansåg vara

² EGT L 167, 7.7.2000.

³ EGT C 77, 9.3.2001, s. 1.

⁴ EGT C 51, 26.2.2002, s. 5.

förenlig med stabilitets- och tillväxtpakten⁵. Under den internationella ekonomiska nedgången växte BNP med 2,8 % år 2001 jämfört med 3,6 % som tidigare antogs i uppdateringen. Trots denna svagare tillväxt och med ett underskott på 0,3 % av BNP år 2000 nåddes målet om balans i statsbudgeten, medan den skuldkvot som beräknades i uppdateringen överskreds något. Prisutvecklingen var däremot sämre än väntat, inte endast till följd av prisökningar på mera lätttrörliga poster, utan även genom att inflationstakten ökade.

Uppdateringen av det tredje stabilitetsprogrammet, som omfattar perioden 2002–2005, överlämnades till Europeiska kommissionen den 9 december 2001 och bedömdes av rådet den 12 februari 2002⁶. I sitt yttrande ansåg rådet att uppdateringen uppfyllde bestämmelserna i stabilitets- och tillväxtpakten och stämde överens med de allmänna riktlinjerna för den ekonomiska politiken. Den balans i statsbudgeten som nåddes år 2001 kommer att bibehållas åren 2002 och 2003, medan små överskott på 0,1 % respektive 0,2 % av BNP förutses för åren 2004 och 2005. Den skattestrategi som beskrivs i uppdateringen kvarstår oförändrad från de tidigare programmen. Den bygger på återhållsamhet med löpande primära utgifter, stödd av minskande räntebetalningar, vilket ger utrymme för ökade offentliga investeringar. Programmet i sin tur utgår från att en ny inkomstskattereform skall träda i kraft 2003, vilket innebär att skattebördan minskar i konsekvens med att förstärkningen av statsinkomsterna upprätthålls. En ytterligare minskning av skuldkvoten i förhållande till BNP väntas, så att den sjunker till mindre än 56 % av BNP 2002 och når 50 % vid programperiodens utgång.

1.1.3. Irland

Rådet ansåg att Irlands stabilitetsprogram för perioden 2001–2003 var förenligt med stabilitets- och tillväxtpakten⁷. I motsats mot tidigare år låg utfallet av statsbudgeten för 2001 långt under målet, varför överskottet beräknades till 1,7 % av BNP i stället för 4,3 % som planerat. Den främsta orsaken till denna svaga prestation var ett stort underskott i skatteintäkterna, men vissa kostnadsöverskridanden noterades också. De svaga skatteintäkterna beror främst på en lägre tillväxt, som troligen låg omkring två procentenheter under det antagande om 8,8 % som 2001 års budget byggde på. Skuldkvoten minskade ytterligare, till omkring 36 % år 2001.

Den nya uppdateringen av stabilitetsprogrammet, som omfattar perioden 2002–2004, bedömdes av rådet den 12 februari 2002⁸. De irländska myndigheternas mål för år 2002 är ett litet överskott, men därefter beräknas balansen övergå till ett (mindre) underskott. I budgetprognoserna för 2003–2004 ingår emellertid stora avsättningar för oförutsedda utgifter (mot oförutsedda händelser), utan vilka ett litet överskott skulle uppstå varje år. Rådet fann därför att stabilitets- och tillväxtpaktens mål om nära balans i huvudsak skulle uppnås under hela programperioden, om dessa medel för oförutsedda utgifter inte används. När det gäller skuldens utveckling förutser stabilitetsprogrammet att skuldkvoten under perioden fram till 2004 i det närmaste kommer att stabiliseras på den mycket låga nivån 34 % av BNP.

⁵ EGT C 109, 10.4.2001.

⁶ EGT C 51, 26.2.2002.

⁷ EGT C 77, 9.3.2001.

⁸ EGT C 51, 26.2.2002.

På grund av en imponerande tillväxt under det senaste årtiondet minskade den irländska arbetslösheten snabbt från en topp på 15,6 % år 1993 till 3,8 % år 2001. Den internationella och inhemska nedgången under 2001 har emellertid lett till en måttlig ökning sedan mitten av år 2001 till 4,3 % i februari 2002. Irland har gjort anmärkningsvärda framsteg mot en nominell konvergens. Från 77 % av genomsnittet i EU år 1991 beräknas den nominella BNP per capita ha stigit till 121 % år 2001. Irlands internationella BNP, som kan vara en bättre mätare på landets prestation med hänsyn till att en betydande del av vinsterna förs ut ur landet, ökade från 71 % till uppskattningsvis 102 %.

1.1.4. Portugal

Under 2001 utvecklades budgeten enligt strategin i det uppdaterade stabilitetsprogrammet (2001–2004), som bedömdes av rådet den 12 mars 2001⁹. Programmet ställde upp ett allmänt mål för budgetunderskottet på 1,1 % av BNP. Det underskott som beräknades av de portugisiska myndigheterna i anmälan i februari 2002 är 2¼ % av BNP. Långsammare ekonomisk tillväxt än väntat var en viktig faktor bakom detta budgetutfall för år 2001, som var betydligt sämre än väntat. Andra faktorer ligger emellertid också bakom detta, särskilt att det inkomstbortfall som följde med den år 2001 genomförda reformen av de direkta skatterna underskattades, och att de beräknade effektivitetsvinsterna i uppbörd och förvaltning av skatter inte förverkligades. Dessutom överskrider för närvarande de löpande primära utgifterna målet, trots att ett åtstramningsprogram antogs i juni.

Den tredje uppdateringen av stabilitetsprogrammet för perioden 2001–2005 antogs av den portugisiska regeringen den 13 december 2001 och bedömdes av rådet den 12 februari 2002. Trots att budgetmålet inte nåddes år 2001, står målet kvar att statsfinanserna skall vara i balans år 2004, vilket innebär att uppgiften att förstärka statsinkomsterna blir väsentligt mera krävande under perioden 2002–2004. Rådet ansåg att när den ekonomiska återhämtningen väl är ett faktum, bör den portugisiska regeringen förstärka sina ansträngningar för att snabbt uppnå sitt mål på medellång sikt att eliminera underskottet till år 2004. Detta kräver som ett minimum att regeln om ett tak för tillväxten i den centrala regeringens nominella löpande primärutgifter för år 2003 och 2004 på 4 % efterlevs strikt, och kan också kräva ytterligare åtgärder.

Den 25 juli 2002 meddelade de portugisiska myndigheterna att underskottet i de offentliga finanserna för 2001 uppgick till 4,1 % av BNP, alltså klart över referensvärdet på 3 %. Efter detta meddelande beslutade kommissionen att inleda det förfarande för alltför stort underskott som föreskrivs i rådets resolution om stabilitets- och tillväxtpakten.

1.2. Villkorat stöd

Sammanhållningsfondens mottagarländer har generellt sett klarat av de makroekonomiska kriterierna. Det är bara i Portugal som situationen ser annorlunda ut.

Efter de portugisiska myndigheternas meddelande den 25 juli 2002 om ett underskott i de offentliga finanserna på 4,1 % av BNP (jfr punkt 1.1.4. ovan) beslutade

⁹ EGT C 109, 10.4.2001.

kommissionen att upprätta en rapport till Ekonomiska och finansiella kommittén, som måste lämna ett yttrande. Kommissionen kan därefter lämna en rekommendation till rådet, som kommer att besluta vad denna situation skall få för konsekvenser.

Detta problem har inte uppstått i övriga länder som får stöd från Sammanhållningsfonden.

2. FÖRVALTNINGSPRINCIPER OCH BEVILJAT STÖD

2.1. Samordning med gemenskapspolitiken i övrigt

2.1.1. Offentlig upphandling

Kommissionen kontrollerar särskilt uppmärksamt att gemenskapens lagstiftning om offentlig upphandling iaktas noggrant i de projekt som medfinansieras av Sammanhållningsfonden.

Vid handläggning av ansökningar krävs enligt formuläret för stödansökan att kopior av offentliggörande av anbudsinfordringar och annan verifikation över att förfarandet för tilldelning av kontrakt skötts korrekt skickas in. Om kontrakten ännu inte har tilldelats vid tidpunkten för ansökan, vid delutbetalningar eller när slutredovisningen läggs fram skall den mottagande medlemsstaten lämna besked om att reglerna för tilldelning av kontrakt respekterats.

I samband med sina olika kontrollbesök kontrollerar kommissionen också rutinmässigt att relevanta direktiv om offentlig upphandling iaktas, och att tilldelningen av kontrakt görs på ett riktigt sätt.

2.1.2. Konkurrens

Enligt rådets förordning (EG) nr 1164/94 om inrättandet av en sammanhållningsfond skall projekten särskilt vara förenliga med gemenskapens konkurrenspolitik. I detta sammanhang skall granskningen av ansökningar om finansiering främst inriktas på en bedömning av förenligheten med fördraget av den verksamhet som medfinansieras av fonden, så att insatserna bedrivs med fullt hänsynstagande till gemenskapens konkurrensregler, och särskilt till reglerna för statligt stöd.

Liksom vid tidigare tillfällen konstaterar kommissionen att dess insatser i allmänhet inte medför några problem med bristande förenlighet med konkurrensrätten, eftersom de i allmänhet avser projekt till stöd för transportinfrastruktur eller miljövård som, utan att det påverkar reglerna om tilldelning vid offentlig upphandling, inte gynnar vissa företag. Därför fortsätter gemenskapen att genomföra sin kontroll från konkurrenssynpunkt i huvudsak med avseende på fri tillgång till infrastruktur för alla aktörer som uppfyller de nödvändiga tekniska och rättsliga förutsättningarna.

2.1.3. Miljö

I årsredovisningen för år 2000 beskrevs principerna för miljöpolitiken enligt artikel 174 i fördraget, samt de direktiv som är närmast knutna till genomförandet av projekt som medfinansieras av Sammanhållningsfonden.

Likaså betonas vikten av att Sammanhållningsfonden bidrar till att de mål som fastställs i fördraget uppnås, och särskilt till att lösa specifika problem, som att minska vattenföroreningar och sörja för en tillfredsställande avfallshantering, samt nödvändigheten av att integrera miljödimensionen i transportinfrastrukturerna för att minimera och kontrollera icke önskvärda bieffekter av dessa.

Under år 2001 har kommissionen fortsatt sina ansträngningar för att genomföra miljölagstiftningen, inte endast genom att direktfinansiera infrastrukturer för behandling av avloppsvatten eller avfallshantering utan även genom att skapa respekt för en korrekt tillämpning av vissa direktiv som villkor för att bevilja finansiering. Detta gäller såväl tematiska direktiv med utpräglat territoriell dimension (om t.ex. naturvård, avfallshantering och avloppsvatten), som miljökonsekvensdirektivet.

Upprättande av gemenskapsförteckningar över lokaler för nätverket Natura 2000 prioriteras fortfarande av kommissionen. Det bör noteras att gemenskapens första förteckning över lokaler för Natura 2000 godkändes den 28 december 2001 för regionen Makaronesien (Kanarieöarna, Madeira och Azorerna).

Det initiativ kommissionen tagit att knyta beviljande av gemenskapsfinansiering till den inlämning av förteckningar över lokaler för Natura 2000 som krävs sedan 1995 har påskyndat inlämningen av dessa förteckningar avsevärt.

Kommissionen har i förekommande fall kontrollerat att ansökningar om medfinansiering från Sammanhållningsfonden följer artikel 6 i direktiv 92/43/EG, "Habitatdirektivet".

När det gäller hantering av kommunalt avfall har kommissionen bedömt ansökningar om finansiering med beaktande av den politik och lagstiftning som är tillämplig på sektorn.

När det gäller kommunalt avloppsvatten¹⁰ föreskrivs att projekten för behandling av kommunalt avloppsvatten endast kan finansieras på lämplig nivå (primär, sekundär eller tertiär, beroende på områdets beteckning – mindre känsligt, normalt eller känsligt) enligt direktiv 91/271/EEG.

Kommissionen har redan i bedömningen av ansökningar om medfinansiering tagit hänsyn till om projekten ingår i funktionella integrerade system och hur de är integrerade i avrinningsområdesplanerna.

I de projekt som finansieras av Sammanhållningsfonden har principen att förorenaren betalar kunnat användas genom tillämpning av olika stödnivåer¹¹. Tillämpningen av principen att förorenaren betalar kommer snart att förstärkas genom tillämpning av ramdirektivet för vatten¹².

2.1.4. Transport

Medan projekt inom transeuropeiska nät (TEN) av gemensamt intresse finansieras från budgetposten för TEN, anslår Sammanhållningsfonden medel speciellt till TEN:s transportinfrastruktur.

Det är viktigt att de transeuropeiska transportnätens budget och Sammanhållningsfonden samordnas, eftersom dessa gemenskapens finansiella instrument fyller behovet av att länka samman gemenskapens centrala regioner med

¹⁰Direktiv 91/271/EEG.

¹¹Arbetsdokument nr 1, GD Regionalpolitikens tillämpning av principen att förorenaren betalar.

¹²Direktiv 2000/60/EG.

sådana regioner som besväras av strukturella handikapp och är öar, omgivna av land eller avlägset belägna.

Förordningen för TEN medger inte att samma fas av ett enskilt projekt finansieras både från TEN:s budget och från andra gemenskapskällor, men i vissa fall kan förstudier som finansieras från TEN:s budget följas av stöd från Sammanhållningsfonden och Europeiska investeringsbanken (EIB) till anläggningsarbeten i den aktuella investeringen.

Finansieringsförordningen för TEN (EG nr 2236/95) ändrades genom EG nr 1655/99 för att möjliggöra planering på medellång sikt genom vägledande fleråriga investeringsprogram för gemenskapsfinansiering, och för att främja partnerskap mellan den offentliga och privata sektorn, tillsammans med användning av ett litet belopp från budgetposten (1–2 %) för att stödja projekt som behöver riskkapital.

I förslaget till flerårigt investeringsprogram 2001–2006 som kommissionen antog i september 2001 beräknas totalt ca 2,8 miljarder euro till 11 prioriterade projekt (Essenprojekten), projektet Globala navigationssatellitesystem ("Galileo") och fyra grupper projekt av "gemensamt intresse".

Under år 2001 anslogs totalt 563 miljoner euro i åtagandanslag till TEN-transportprojekt inom fleråriga investeringsprogram, Galileoprojektet och projekt av gemensamt intresse utanför de fleråriga investeringsprogrammen.

Fördelar man gemenskapens stöd 2001 per transportsätt, går den i särklass största delen av utgifterna till transporter i TEN-transportbudgeten till järnvägsprojekt (nära 55 %), med Galileo (20,6 %) och vägar (12 %) på andra och tredje platserna.

Kommissionen antog den 12 september en vitbok om transporter, där förbättring av transportförhållandena är en av de mest angelägna frågorna, och särskilt följande punkter:

- Minskning av trafikstockningarna.
- Anläggning av ny infrastruktur, särskilt järnvägsinfrastruktur.
- Avgiftsbeläggning som medel för att återställa balansen mellan transportsätten och finansiera infrastruktur.

För att genomföra dessa ambitiösa mål stöder sig kommissionen på den finansiering som kan fås från transportnätets budget, Sammanhållningsfonden och Europeiska regionala utvecklingsfonden (ERUF), samt på det strukturpolitiska föranslutningsinstrumentet (ISPA) i kandidatländerna.

2.2. Samordning med strukturfonderna: de strategiska referensramarna

2.2.1. Miljö

Grekland

Den strategiska referensramen för miljösektorn beskrivs som ett särskilt kapitel i det operativa programmet för miljön i gemenskapens stödram för Grekland för åren 2000–2006. Kommissionen godkände detta operativa program den 24 juli 2001

(beslut E(2001) 1357). Den strategiska referensramen är ett verktyg i en övergripande intervention med syfte att förbättra landets efterlevnad av sina förpliktelser enligt EU:s miljölagstiftning och att medverka till en hållbar utveckling.

Detta finansiella bidrag från Sammanhållningsfonden när det gäller miljöplanen kan inte tillgodose alla Greklands stora behov av infrastruktur för dricksvatten, kommunalt avloppsvatten och hantering av fast avfall. Det väntas emellertid ge ett betydande bidrag i rätt riktning.

När det gäller hantering av fast avfall grundas den övergripande handlingsplanen på den nationella planen för hantering av fast avfall, som har utarbetats av ministeriet för miljö, planering och offentliga arbeten och lagts fram för Europeiska unionen.

Denna plan bygger på hanteringsplaner som godkänts på nationell, regional och lokal nivå, och det allmänna målet är en korrekt hantering av alla slags fast avfall och där så krävs återställande av miljön om den har försämrats och förorenats av avfall.

En motsvarande planering har också gjorts för sektorn för kommunalt avloppsvatten enligt kraven i direktiv 91/271/EEG för hela landet. Sammanhållningsfonden och de medel ERUF ställer till förfogande kommer att hjälpa de grekiska myndigheterna att uppfylla bestämmelserna i direktivet.

Spanien

De viktigaste sektorerna för de insatser Sammanhållningsfonden skall finansiera under programperioden 2000–2006 är följande:

- Hantering av kommunalt, industriellt och farligt avfall.
- Behandling av avloppsvatten och spillvatten.
- Vattenförsörjning.

Dessa insatser bör ingå i en samordnad strategi, utformad för var och en av de valda sektorerna, och formas inom program där de viktigaste insatserna i de olika sektorerna prioriteras. De måste också samordnas med insatser inom samma sektorer som finansieras genom strukturfonderna. Innehållet i var och en av de strategiska sektorsramarna beskrevs redan i Sammanhållningsfondens årsberättelse för år 2000.

Sedan programplaneringen för strukturfonderna för åren 2000–2006 för de spanska mål 1- och mål 2-regionerna avslutats år 2001, och sedan förvaltningsmyndigheten antagit respektive programkompletteringar, har finansieringen av de olika insatstyperna genom strukturfonderna fastställts. Dessutom krävs samordning av åtgärderna mellan de myndigheter som har ansvar för förvaltningen av respektive fonder och projekt inom sektorer som valts ut för finansiering med förtur genom Sammanhållningsfonden.

Irland

Den strategiska referensramen för miljösektorn redovisades av de irländska myndigheterna år 2000. Denna referensram fortsätter att bilda grunden för överväganden om stöd till enskilda projekt i delsektorerna för avloppsvatten och fast avfall. Det är ganska lätt att skapa sammanhang mellan strukturfondernas program

och Sammanhållningsfondens prioriteringar genom att Sammanhållningsfondens stöd är koncentrerat till ett fåtal stora byggnadsprojekt. Godtagbara projekt saknas fortfarande på området fast avfall, en delsektor som kräver stora investeringar.

Referensramen beskrevs mera i detalj i årsberättelsen för år 2000.

Portugal

För perioden 2000–2006 anges följande prioriteringar i den miljöstrategiska ramen för Portugal:

- Att ytterligare utveckla och färdigställa den grundläggande miljöinfrastrukturen.
- Att utveckla förutsättningarna för en hållbar utveckling, miljövard och förvaltning av naturresurserna.

Stöd från Sammanhållningsfonden önskas för större infrastrukturprojekt för vattenförsörjning, avledning och behandling av kommunalt avloppsvatten samt hantering av fast kommunalt avfall.

Huvudmålen för vattenförsörjning samt avledning och behandling av avloppsvatten är att betjäna en betydligt större andel av befolkningen och, när det gäller vattenförsörjning, att förbättra dricksvattenkvaliteten i linje med gemenskapens direktiv, samt att förbättra försörjningssäkerheten.

	Procent av befolkningen som systemen betjänar år 2006 (Portugals fastland)
Dricksvattenförsörjning	95
Avledning och behandling av avloppsvatten	90
Hantering av fast avfall	98

För vattenförsörjning samt avledning och behandling av kommunalt avloppsvatten tillämpas i allmänhet en strategi med integrerade system uppbyggda kring mellankommunala system som omfattar hela vattnets kretslopp och förvaltas av en enda enhet. Dessa mellankommunala system omfattar i allmänhet de viktigaste delarna av ett eller flera avrinningsområden. Detta är en avvikelse från den tidigare situationen, där flertalet kommuner förvaltade sina egna individuella system.

Den enhet som förvaltar dessa system är antingen ett offentligt bolag, där kommunerna nu innehar en stor andel, eller ett mellankommunalt förbund som har en speciell lagfäst stadga. I båda fallen har överföring och delning av ansvaret för förvaltning av dessa integrerade system krävt komplicerade förhandlingar och utformning av serviceavtal mellan parterna.

Sammanhållningsfondens stöd kompletteras med finansiering från ERUF som hjälp till att anlägga eller renovera de mindre, lokala komponenterna i dessa system. Denna stödmekanism i två steg har krävt och kommer att fortsätta att kräva en nära samordning av tidsplanen och prioriteringen av projektets utveckling i dess helhet för att de övergripande systemen, dvs. Sammanhållningsfondens "stomprojekt" och de mindre projekten i de regionala programmen (Norte, Centro, Alentejo, Lissabon och Tejedalen, Algarve, Madeira och Azorerna) skall utvecklas på ett bra sätt.

Under 2001 skapades den tematiska miljögruppen under övervakningskommittén för gemenskapens stödramar. En av dess viktigaste uppgifter är att övervaka och rapportera genomförandet av den strategiska ramen för miljön i Portugal.

2.2.2. Transport

Grekland

Den strategiska referensramen för transportsektorn i Grekland har godkänts genom de operationella programmen "Utveckling av huvudvägar, hamnar och tätorter" samt "Järnvägar, flygplatser och kollektivtransporter" i mars och april 2001. I den strategiska referensramen ingår insatser som tillsammans med medfinansieringen från ERUF främst syftar till att:

- a) Färdigställa de prioriterade huvudvägarna inom TEN i Grekland, dvs. huvudvägarna PATHE och EGNATIA, Joniska huvudvägen samt motorvägen Korint–Tripoli–Kalamata/Sparti.
- b) Färdigställa PATHE-stambanan och dess elektrifiering från Aten till bulgariska gränsen.
- c) Färdigställa och modernisera infrastrukturen i två hamnar, nämligen Igoumenitsa och Heraklion.
- d) Färdigställa moderniseringen av flygtrafikledningssystemet i Grekland.

Prioriterade områden för transportsektorn under innevarande period är – i enlighet med den överenskomna strategin – motorvägar, järnvägar och hamnar.

Huvudsyftet är att genomföra de transeuropeiska näten genom anläggning av de prioriterade huvudvägarna PATHE och EGNATIA.

När det gäller järnvägar behövs ytterligare ansträngningar för att helt och fullt genomföra PATHE-stambanan och elektrifieringen av järnvägskorridorerna Aten–Thessaloniki–Promachon.

Spanien

I samband med överläggningarna mellan kommissionen och Spanien har de spanska myndigheterna lagt fram ett dokument om investeringar i de transeuropeiska transportnäten (TEN) där den allmänna strategin på området för programperioden 2000–2006 fastställs. Som en komplettering till detta dokument har de spanska myndigheterna fastställt en strategi för utnyttjande av strukturfonderna och Sammanhållningsfonden för att skapa bättre sammanhang och komplementaritet mellan dessa två instrument.

Denna strategi för utnyttjande av fonderna för att finansiera investeringar i de transeuropeiska transportnäten är relativt enkel och klar, och kan sammanfattas på följande sätt:

- De höghastighetsjärnvägslinjer som ingår i den strategiska ramen (Madrid–Barcelona–franska gränsen, Madrid–Valladolid, Madrid–Valencia och Cordoba–Malaga) är stambanor som medverkar till en bättre intermodal

jämvikt för att nå en mera rationell och miljövänlig fördelning. Dessa projekt har högsta prioritet under perioden 2000–2006. Denna prioriterade ställning och den regionsövergripande karaktären (utom när det gäller linjen Cordoba–Malaga) gör Sammanhållningsfonden till den huvudsakliga finansieringskällan för tre av de fyra linjerna. Undantaget är linjen Cordoba–Malaga, som kommer att medfinansieras av ERUF.

- Medfinansieringen av de stora järnvägslinjerna enbart genom EU:s fonder får inte leda till att man försummar att söka en bättre hävstångseffekt av dessa fonder genom att utnyttja partnerskap mellan offentliga och privata intressen. När det gäller järnvägar kan emellertid denna möjlighet utnyttjas endast genom att införa ett konkurrenskraftigt taxeyesystem som kan dra till sig trafik från andra, konkurrerande transportmedel (landsväg, flyg) och samtidigt göra det möjligt att nå målet om en balans mellan transportsätten.
- Investeringar i höghastighetslinjer kommer att få avsedd effekt endast om konventionella järnvägar utvecklas parallellt, så att nyttan av de nya snabblinjerna sprids till hela det nationella territoriet. Sammanhållningsfonden kan inte medverka till detta, varför utnyttjande av främst ERUF:s resurser tycks vara bästa sättet att sprida nyttan av dessa linjer till mål 1-regionerna.
- När det gäller vägtransportleder med hög kapacitet kan dessa delas in i två kategorier: de som kompletterar det existerande nätet eller knyter samman de stora transportlederna och de som främst tjänar till att minska nuvarande trafikstockningar i vissa utvecklade områden. För de förstnämnda visar sig utnyttjande av EU:s fonder (ERUF) vara oundgängligt. I de andra kan den privata sektorn medverka genom att betalningssystem införs.
- Hamnar och flygplatser är också transportinfrastruktur av särskild betydelse. Deras karaktär av infrastruktur omgiven av begränsade fysiska ytor i stället för infrastruktur av typen nät som landbaserad infrastruktur, gör deras finansiering genom avgifter för sjö- eller flygtransport relativt lätt. I Spanien har särskilda offentliga organ med ansvar för dessa infrastrukturer inrättats i det syftet. De investeringar som behövs för att minska underskotten från dessa infrastrukturer utesluter emellertid inte ett visst bidrag från gemenskapsfonderna.

Irland

De irländska myndigheterna redovisade år 2000 den strategiska referensramen för transportsektorn. Denna referensram fortsätter att bilda grunden för överväganden om stöd till individuella projekt i delsektorerna för vägar och järnvägar. Sammanhanget mellan prioriteringarna i berörda strukturfondsprogram och Sammanhållningsfonden kan uppnås relativt enkelt, då Sammanhållningsfondens stöd är koncentrerat till ett fåtal stora byggnadsprojekt. De högst prioriterade projekten har valts ut i båda delsektorerna.

Referensramen beskrevs mera i detalj i årsredovisningen för år 2000.

Portugal

Sammanhållningsfondens strategiska inriktning på transportområdet har inte ändrats i någon högre grad under 2001.

Fondens insatser har dock koncentrerats starkt på delsektorn järnvägar, såväl genom att arbetena på att modernisera den norra linjen kommit igång på två viktiga sträckor som genom att två ansökningar som rör den sista sträckan av den direkta järnvägsförbindelsen från Lissabon till Alentejo och Algarve godkänts.

Följaktligen är alla projekt som ingår i moderniseringen av den nord-sydgående stambanan under utförande (med undantag av en kort sträcka på förbifartsleden vid Lissabon), vilket tillsammans med andra investeringar för att modernisera Algarvelinjen kommer att förkorta restiden mellan Lissabon och Faro till 2 timmar och 45 minuter år 2004.

Järnvägssektorns konkurrenskraft gentemot landsvägstransport av passagerare och gods har hittills inte kunnat förbättras påtagligt. Detta motiverar att vikten av delsektorn järnvägar ökar under 2001, så att en bättre balans skapas mellan transportsätten i hela det portugisiska systemet.

Fondens bidrag till investeringarna i korridoren Lissabon/Faro har redan förbättrat förbindelsen mellan det nationella nätet och hamnen i Sines, vilket tillgodoser en ökande efterfrågan på omlastning av gods som kommer från och skickas till denna hamn, och bör kunna återuppliva denna järnvägslinje och förstärka dess konkurrenskraft gentemot landsvägstransport i transporterna mot Algarve.

Investeringarna i fråga avser främst arbeten med renovering och fullständig elektrifiering av linjen, så att hastigheten, tillförlitligheten och säkerheten kan förbättras. De gör det också lönsamt att införa nya passagerarförbindelser genom att utnyttja pendeltåg.

Slutligen har också en sträcka i Lissabons tunnelbanenät antagits år 2001, vilket kommer att underlätta anknytningen av hela nätet till den internationella Oriente-stationen och därmed skapa tillträde till det internationella järnvägsnätet. Utan tvekan kommer miljön också att påverkas positivt.

2.3. Budgeten och dess utnyttjande, åtagande- och betalningsbemyndiganden

2.3.1. Disponibla budgetmedel

Enligt artikel 4 i förordning nr 1164/94, ändrad genom förordning nr 1264/99, "förordningen för Sammanhållningsfonden", uppgick Sammanhållningsfondens medel för åtaganden för år 2001 till 2 615 miljoner euro i 1999 års priser. Det slutliga belopp som efter indexering togs upp i budgeten var 2 715 miljoner euro.

Med tillämpning av det intervall för resursfördelning per medlemsstat som fastställs i bilaga I till förordningen för Sammanhållningsfonden är den vägledande fördelningen av dessa medel per land följande:

Land	Gräns		Gräns	
	Miljoner €	%	Miljoner €	%
Spanien	1 655	61,0 %	1 723	63,5 %
Grekland	434	16,0 %	488	18,0 %
Irland	54	2,0 %	163	6,0 %
Portugal	434	16,0 %	488	18,0 %
Tekniskt stöd	2		2	

Budgetmyndigheten har beslutat ta upp betalningsbemyndiganden till ett belopp av 2 860 miljoner euro för Sammanhållningsfonden.

Med tillämpning av bestämmelserna i artikel 7 i finansieringsförordningen har kommissionen beslutat medge överföring av 413,5 miljoner euro i åtagandebemyndiganden, det saldo som fanns tillgängligt vid utgången av år 2000, och överföring av 300 miljoner euro i betalningsbemyndiganden. De medel som frigjorts år 2001 till ett belopp av 10,9 miljoner euro har återtagits.

2.3.2. Budgetutnyttjande

Av tabellerna nedan framgår utnyttjandet av Sammanhållningsfondens anslag år 2001, med angivande av de medel som överförts till år 2002.

Sammanfattande tabell över Sammanhållningsfondens medelsutnyttjande 2001 (€)

<u>Åtagandebemyndiganden</u>	<u>Ursprungliga</u>	<u>Överförda</u>	<u>Slutligt anslag</u>	<u>Utnyttjade</u>	<u>Återtagna</u>	<u>Överf. till 2001</u>
Budget 2001	2 715 000 000	0	2 715 000 000	2 711 685 504	0	3 314 496
Medel som överförts från 2000 (ej utnyttjade)	413 546 759	0	413 546 759	413 546 759	0	0
Återuppförda medel (frigjorda 2000)	0	0	0	0	0	0
Överförda förskott (återbetalningar)	0	0	0	0	0	0
Summa	3 128 546 759	0	3 128 546 759	3 125 232 263	0	3 314 496

<u>Betalningsbemyndiganden</u>	<u>Ursprungliga</u>	<u>Överförda</u>	<u>Slutligt anslag</u>	<u>Utnyttjade</u>	<u>Återtagna</u>	<u>Överf. till 2001</u>
Budget 2001	2 860 000 000	0	2 860 000 000	1 983 398 232	876 601 768	0
Medel som överförts från 2000 (ej utnyttjade)	300 000 000	0	300 000 000	0	300 000 000	0
Överförda förskott (återbetalningar)	0	0	0	0	0	0
Summa	3 160 000 000	0	3 160 000 000	1 983 398 232	1 176 601 768	0

Enligt bestämmelserna i artikel 7 i finansieringsförordningen skall de medel som inte utnyttjats vid slutet av budgetåret återtas, om inte kommissionen fattar ett särskilt beslut om överföring. De överförda åtagandebemyndigandena hade utnyttjats helt före den 31 mars 2002. Inget betalningsbemyndigande hade överförts till 2002.

Av tabellerna nedan framgår utnyttjandet per land och typ av projekt, miljö, transport och blandat.

Medelsutnyttjande 2001 inklusive medel överförda till 2002

Åtagandebemyndiganden 2001 (inklusive medel överförda till 2002)

<u>Land</u>	<u>Miljö</u>		<u>Transport</u>		<u>Bland</u> Belopp	<u>Sum</u>	
	Belopp	% miljö	Belopp	% transp.		Belopp	%
Spanien	865 912 007	51,7%	810 332 029	48,3%	0	1 676 244 036	61,8%
Grekla	253 138 698	54,2%	214 261 684	45,8%	0	467 400 382	17,2%
Irland	39 734 066	34,6%	75 265 934	65,4%	0	115 000 000	4,2%
Portugal	237 919 087	52,2%	217 780 043	47,8%	0	455 699 130	16,8%
Tekniskt stöd	0	0,0%	0	0,0%	656 452	656 452	
Sum	1 396 703 858	51,5%	1 317 639 690	48,5%	656 452	2 715 000 000	100,0%

Betalningsbemyndiganden

<u>Land</u>	<u>Miljö</u>		<u>Transport</u>		<u>Bland</u> Belopp	<u>Sum</u>	
	Belopp	% miljö	Belopp	% transp.		Belopp	%
Spanien	647 308 574	66,1%	332 222 094	33,9%	0	979 530 668	49,5%
Grekla	161 587 555	63,4%	93 393 201	36,6%	0	254 980 756	12,9%
Irland	203 731 649	65,5%	107 313 707	34,5%	0	311 045 356	15,7%
Portugal	201 503 013	46,5%	232 134 366	53,5%	0	433 637 379	21,9%
Tekniskt stöd	0	0,0%	0	0,0%	4 204 073	4 204 073	
Sum	1 214 130 792	61,3%	765 063 368	38,7%	4 204 073	1 983 398 233	100,0%

För att återge utnyttjandet av de åtagandebemyndiganden som gavs år 2001 har de medel som överförts till 2002 tagits med i tabellen ovan, medan utnyttjandet av medel som överförts från budgetåret 2000 till budgetåret 2001 inte ingår.

I utnyttjandet 2001 har balansen kunnat återställas i medelstillelningen mellan Sammanhållningsfondens mottagarländer, medan utnyttjandet år 2000 avvek något från de vägledande anslag kommissionen antagit. De länder som hade överskridit sina anslag år 2000, som Irland, har fått mindre anslag 2001 och vice versa, som för Grekland.

Det kumulerade utnyttjandet per land 2000–2001 (tekniskt stöd undantaget) framgår av följande tabell:

Kumulerat utnyttjande av åtagandebemyndiganden 2000-2001 (inkl. överföringar till n+1)

Land	Genomsnittl. andel	Milj. €		
		2000	2001	Summa
Spanien	61,02%	1 601,3	1 676,9	3 278,2
Grekland	16,81%	435,6	467,4	903,0
Irland	5,30%	169,6	115,0	284,6
Portugal	16,87%	450,8	455,7	906,5
Summa	100,00%	2 657,3	2 715,0	5 372,3

2.3.3. Budgetutnyttjande under föregående period (1993–1999)

Åtagandena för perioden 1993–1999 utnyttjades helt upp till den gräns som fastslagits för den 31 december 1999. Nedan visas betalningar under 2001 av belopp som återstod att betala (RAL) för perioden 1993–1999.

Betalning under 2001 av åtaganden för perioden 1993-1999

Land	Urspr.RAL	Frigjort	Betaln.	Slutl. RAL
Spanien	2 060 532 662	7 125 100	622 003 948	1 431 403 614
Grekland	749 668 182	769 818	168 696 947	580 201 417
Irland	251 821 464	0	99 415 024	152 406 440
Portugal	320 356 542	2 414 493	162 610 592	155 331 457
Tekniskt stöd	1 393 518	561 659	521 698	310 161
Summa	3 383 772 368	10 871 070	1 053 248 209	2 319 653 089

De medel som återstod att betala för perioden 1993–1999 vid slutet av år 2000 är mindre än Sammanhållningsfondens budget för ett år.

En betydande del av de medel som återstår att betala avser projekt som överförts till den nya perioden 2000–2006. Det innebär att dessa medel kommer att betalas ut som intermediära betalningar snarare än efter avslutanden.

3. PROJEKT OCH VIDTAGNA ÅTGÄRDER

3.1. Fondens stöd per medlemsstat

3.1.1. Grekland

Under 2001 godkände kommissionen anslag från Sammanhållningsfonden till ett totalt belopp av 797,8 miljoner euro, varav 398,2 miljoner euro åtog i det årets budget.

Om åtaganden som gjorts genom beslut under tidigare år (69,2 miljoner euro) medräknas, uppgick det totala åtagna beloppet år 2001 till 467,4 miljoner euro.

Följande tabell visar stöd från Sammanhållningsfonden som godkändes år 2001 samt det totala belopp som åtog det året.

	Stödberättigande kostnad*	Totalt stöd från fonden	Åtaganden 2001*
Miljö	374 627 934	298 827 349	253 138 698
Transport	919 635 445	499 036 159	214 261 684
Summa fonden	1 294 263 379	797 863 508	467 400 382
% Miljö	29 %	37 %	54 %
% Transport	71 %	63 %	46 %

* inberäknat åtaganden grundade på beslut som tagits år 2001 och tidigare

3.1.1.1 Miljö

Under budgetåret 2001 koncentrerade Sammanhållningsfonden sitt finansiella stöd till de prioriterade sektorerna avloppsvatten och behandling av avloppsvatten, hantering av fast avfall, vattenförsörjning och översvämningsskydd. Syftet var att komplettera stödcykeln och fylla brister i de befintliga systemen för att genomföra den överenskomna strategiska referensramen.

Under 2001 godkände kommissionen stöd från Sammanhållningsfonden till ett totalt belopp av 298,8 miljoner euro, varav 242,8 miljoner euro hade åtagits i det årets budget. De godkända stöden och åtagna anslagen fördelar sig på följande sätt:

- År 2001 godkändes 21 nya projekt med stöd från Sammanhållningsfonden på totalt 280,2 miljoner euro, varav 224,2 miljoner euro åtog från det årets budget. Följande tabell visar de projekt som antogs år 2001:

Projekt nr	Projektbenämning	Total kostnad	Fondens stöd	Åtaganden 2001
		(euro)	(euro)	
CCI 2001GR16CPE 014	Anläggning och förbättring av nät för vattenförsörjning och avledning av avloppsvatten samt utvidgning av avloppsreningsverk i kommunen LARISSA	25 000 000	18 750 000	15 000 000
CCI 2001GR16CPE013	Anläggning och förbättring av nät för vattenförsörjning och avledning av avloppsvatten samt utvidgning av avloppsreningsverk i kommunen KARDITSA	20 000 000	15 000 000	12 000 000
CCI 2001GR16CPE 030	Reglering av fors i XIRIAS	40 194 000	29 443 500	23 554 800
CCI 2001GR16CPE 016	Anläggning och förbättring av nät för vattenförsörjning, regnvatten och spillvatten i Nafplio	11 372 000	8 529 000	6 823 200
CCI 2001GR16CPE 002	Integrerat system för avfallshantering i regionen Västra Makedonien (fas A)	12 974 868	9 731 151	7 784 921
CCI 2001GR16CPE 003	Interna och externa nät för vattenförsörjning till kommunen Kozani med omgivningar, fjärrkontroll och fjärrstyrning av läckor	27 940 000	20 955 000	16 764 000
CCI 2001GR16CPE 004	Anläggning av en deponi (avsnitt ID) i västra Attika	21 300 000	15 975 000	12 780 000
CCI 2001GR16CPE 005	Ledningar för avledning av regnvatten och spillvatten i återstående del av kommunen Préveza	10 271 460	7 703 595	6 162 876
CCI 2001GR16CPE 006	Vattenförsörjning och avloppsvatten i kommunen Igoumenitsa	10 564 930	7 923 698	6 338 958
CCI 2001GR16CPE 001	Utvidgning - förbättring och modernisering av vattenförsörjningsystem - avledning av avloppsvatten i kommunen Ioannina	10 270 924	7 703 193	6 162 554
CCI 2001GR16CPE 007	Ledningsnät och reningsverk för avloppsvatten i staden Grevena	15 115 518	11 336 639	9 069 311
CCI 2000GR16CPE 007	Ledningar för avledning av spillvatten och nederbördsvatten i staden Patras	14 271 500	10 703 625	8 562 900
CCI 2000GR16CPE 002	Vattentillförsel i Patras från floderna Piros och Parapiros : undersökningar och expropriation	14 600 000	10 950 000	8 760 000
CCI 2000GR16CPE 003	Vattentillförsel till den utvidgade region som består av öarna Korfu och Paxi : förstudier och expropriation	10 271 460	7 703 595	6 162 876
CCI 2001GR1-CPE-024	Avloppsledningsnät och avloppsreningsverk i kommunen Chalastra	19 515 000	14 636 250	11 709 000
CCI 2000GR16CPE023	Avledning av spillvatten och regnvatten i kommunen Kilkis	15 800 000	11 850 000	9 480 000
CCI 2001GR16CPE022	Utvidgning och förbättring av näten för vattenförsörjning och avloppsvatten i kommunen Serres	11 000 000	8 250 000	6 600 000
2001-GR-16-C-PE-026	Anläggning av nät för spillvatten och regnvatten i kommunerna Héraklion och Alikarnassos samt arbeten med förbättring av avloppsreningsverk i Heraklion på Kreta	21 302 274	15 976 706	12 781 365
2001-GR-16-C-PE-009	Anläggning av gemensamt avloppsnät för fyra kommuner i staden CHANEA på Kreta	19 000 000	14 250 000	11 400 000
2001-GR-16-C-PE-025	Vattenförsörjning och system för avledning av spillvatten och regnvatten på Korfu	20 000 000	15 000 000	12 000 000
2001-GR-16-C-PE-008	Nät för vattenförsörjning, spillvatten och regnvatten i kommunen Ermoupolis på Syros	23 864 000	17 898 000	14 318 400
Summa		374 627 934	280 268 952	224 215 161

- Kommissionen godkände år 2001 sju ansökningar om ändringar av beslut som tagits under tidigare år. Sammanhållningsfondens stöd uppgår till 18,5 miljoner euro, som i sin helhet åtagits i det årets budget.

Följande tabell visar de ändringar av beslut som antogs år 2001:

Projekt nr	Projektbenämning	Total kostnad	Fondens stöd	Åtaganden 2001
		(euro)	(euro)	
CCI 1994GR16CPE 003 94/09/61/029-3	Ledningar för avledning av avloppsvatten och installationer för behandling av avloppsvatten i kommunen Pyrgos	1 230 618	984 494	984 494
CCI 1995GR16CPE 001 95/09/61/011-10	Damm i Evinos : elektromekaniska installationer	990 500	742 875	742 875
CCI 1994GR16CPE 001 94/09/61/027-3, 078	Avloppsledningar och utvidgning av installationer för behandling av avloppsvatten i kommunen Markopoulo . Avloppsledningar i kommunen Kalyvia . Avloppsledningar i kommunen Kouvaras	10 867 161	8 145 814	8 145 814
CCI 1994GR16CPE 087 94/09/61/024	Avloppsledningar och installationer för behandling av avloppsvatten i kommunen Parga	2 680 000	2 144 000	2 144 000
CCI 1994GR16CPE 076 94/09/61/034	Återställande av avfallsupplag i Ano Liossia	6 670 000	5 336 000	5 336 000
CCI	Dräneringsnät och avloppsreningsverk i	440 518	352 414	352 414

1994GR16CPE055	kommunen Soufli			
CCI 1994GR16CPE074	Dräneringsnät och avloppsreningsverk i Didymoteiho	1 066 000	852 800	852 800
Summa		23 944 797	18 558 397	18 558 397

- Dessutom har på grundval av ett beslut som togs föregående år ett belopp på 10,4 miljoner euro åtagits i det årets budget (vattenförsörjning till Thessaloniki-Aliakmon).
- Slutligen lämnade medlemsstaten in 54 ansökningar om ändringar av beslut som inte påverkar finansieringen, vilka kommissionen godkände. Ändringsbesluten avser mindre justeringar av det fysiska utförandet, omfördelningar inom finansieringsplanen och kontraktsförlängningar.

3.1.1.2 Transport

I de stödbeslut kommissionen godkände år 2001 uppgår stödet från Sammanhållningsfonden till transportsektorn till 499 miljoner euro, varav 214 miljoner euro åtogs från det årets budget.

Godkända anslag och totalt åtagna belopp fördelar sig på följande sätt:

- Stöd från Sammanhållningsfonden till sex nya projekt på totalt 400,5 miljoner euro godkändes år 2001, varav 120,5 miljoner euro åtogs från det årets budget. Följande tabell visar de nya projekt som antogs år 2001.

Projektbenämning	Åtaganden	Järnvägar	Motorvägar	Total kostnad	Fondens stöd
2000GR16CPT004 Anläggning av en ny järnväg till Limena Ikoniou	31 823 091	31 823 091		143 000 000	71 495 710
2001GR16CPT003 Egnatia avsnitt Nymfopetra-Rentina-Asprovalta	17 905 500		17 905 500	160 580 675	88 428 566
2001GR16CPT001 Väg Korint-Tripolis-Megalopolis-Kalamata	3 520 000		3 520 000	8 000 000	4 400 000
2001GR16CPT004 Via EGNATIA, METSOVO - trafikplats - PANAGIA	32 070 941		32 070 941	255 710 613	140 814 720
2000GR16CPT005 Förbifartsled Arta-Filippiada	21 336 120		21 336 120	48 500 000	26 670 150
2000GR16CPT006 Förbifartsled Agrinio	13 829 985		13 829 985	125 000 000	68 737 500
Summa	120 485 637	31 823 091	88 662 546	740 791 288	400 546 646

- Kommissionen godkände tre ansökningar om ändring av beslut som tagits föregående år. Stödet från Sammanhållningsfonden uppgår till 98,5 miljoner euro, varav 35 miljoner euro åtogs i det årets budget. Följande tabell visar de ändringsbeslut som antogs år 2001.

PROJEKT BENÄMNING	Åtaganden	Motorvägar	Total kostnad	Fondens stöd
1994GR16CPT941 PATHE - avsnitt Raches - Agroinvest inst. (km 240 - km 244)	3 651 817	3 651 817	15 601 387	8 591 372
1994GR16CPT942 PATHE, avsnitt SKOTINA-LITOHORO-DION-KATERINI	6 586 212	6 586 212	28 537 050	15 714 783
940833036 940965016-k COHESION - VIA EGNATIA AVSNITT DODONI TUNNEL	24 709 462	24 709 462	134 705 720	74 183 358
Summa	34 947 491	34 947 491	178 844 157	98 489 513

- Dessutom har ett belopp på 58,8 miljoner euro åtagits i 2001 års budget enligt beslut som togs föregående år.
- Slutligen lämnade medlemsstaten in 11 ansökningar om ändringar av beslut som inte påverkar finansieringen, vilka kommissionen godkände. Ändringsbesluten avser mindre justeringar av det fysiska utförandet, omfördelningar i finansieringsplanen och kontraktsförlängningar.

3.1.2. Spanien (inklusive de mest avlägsna regionerna)

Kommissionen godkände ett stöd från Sammanhållningsfonden på 2 213 miljoner euro, varav 1 677 miljoner euro åtog i 2001 års budget. Dessa åtaganden, varav 51,7 % avser miljösektorn och 48,3 % transportinfrastruktur, följer av nya beslut som tagits under året samt ändringar och årliga utbetalningar enligt tidigare fattade beslut. Följande tabell visar beloppet per sektor.

	Total stödberättigande kostnad (miljoner €)	Summa stöd* (miljoner €)	Åtaganden 2001* (miljoner €)
Miljö	1 400	1 092	867
Transport	1 621	1 121	810
Summa fonden	3 020	2 213	1 677

% Miljö	50,5 %	49,3 %	51,7 %
% Transport	49,5 %	50,7 %	48,3 %

* avrundade tal

3.1.2.1 Miljö

Sammanhållningsfonden har fortsatt att koncentrera sitt finansiella stöd till de tre prioriterade sektorerna vattenförsörjning, sanering och rening av avloppsvatten samt hantering av fast kommunalt, industriellt och farligt avfall. Undantagsvis har under året tre projekt som rör den urbana miljön godkänts för att avsluta den andra fasen av tidigare beslutade projekt. Målet var att hjälpa kommuner och regioner att förbättra dricksvattenförsörjning och avloppsnät och att samla upp och behandla avfall.

Sammanhållningsfondens bidrag per sektor visar att sanering och rening av avloppsvatten fortfarande tar emot merparten av resurserna på miljöområdet, detta år följt av avfallssektorn.

Sektor	Total stöd-berättigande kostnad (miljoner €)	Totalt stöd (miljoner €)	Andel av stödet, %	Åtaganden 2001 (miljoner €)
Vattenförsörjning	267,13	218,19	19,99	162,66
Sanering och rening av avloppsvatten	575,99	464,94	42,59	375,50
Hantering av fast avfall	550,63	403,75	34,33	301,37
Urban miljö	41,23	32,98	3,02	26,38
Tekniskt stöd	0,95	0,81	0,07	0,65
Summa	1 456,24	1 137,94	100,00	866,56

Vattenförsörjning

Under 2001 uppgick gemenskapens stöd till insatser som rör vattenförsörjning 218,2 miljoner euro, vilket är 20 % av det belopp som anslogs till miljösektorn.

De projekt som finansieras i denna sektor syftar främst till att dricksvatten skall kunna levereras i tillräckliga mängder, och att kvaliteten på det dricksvatten som distribueras till konsumenterna skall kunna garanteras enligt gemenskapens direktiv. De gör det möjligt att förbättra dricksvattnets kvalitet i flera städer, bl.a. Granada, och i provinserna Murcia och Alicante (genom anläggning av en kulvert för att leda vatten av god kvalitet till dessa områden), samt att lösa torkproblemen i provinsen Cordoba (Colada-dammen) och Huelva (regionen Andevalo).

VATTENFÖRSÖRJNING – Projekt antagna år 2001			
Projektnummer	Projektbenämning	Total kostnad (miljoner €)	Fondens stöd (miljoner €)
2000 ES 16 C PE 033	Vattenförsörjning till befolkningen i Guadianas flodområde: Coladadammen	17 516 490	13 137 367
2000 ES 16 C PE 033	Vattenförsörjning till befolkningen i Seguras flodområde	77 957 530	66 263 900
2000 ES 16 C PE 033	Vattenförsörjning till befolkningen i Ebro flodområde	10 789 700	9 171 245
2000 ES 16 C PE 033	Insatser för vattenförsörjning på Kanarieöarna. 2001 - Grupp I	18 030 380	14 424 304
2000 ES 16 C PE 033	Vattenförsörjning i Dueros flodområde - 2001	5 389 000	4 311 200
2000 ES 16 C PE 033	Vattenförsörjning i Tejos flodområde - 2001	12 578 895	10 063 116
2000 ES 16 C PE 033	Projekt för vattenförsörjning i Ebro flodområde - 2001 - Grupp 1	7 301 580	5 841 264
2000 ES 16 C PE 033	Vattenförsörjning i Guadianas flodområde - 2001 - Grupp 1	19 474 109	15 579 287
2000 ES 16 C PE 033	Vattenförsörjning i norra flodområdet - grupp 2001	13 639 823	10 911 858
2000 ES 16 C PE 033	Vattenförsörjning till befolkningen i Guadianas flodområde: regionen Andévalo	14 274 020	11 419 216
2001 ES 16 C PE 033	Vattenförsörjning till Lorca och Puerto Lumbreras	10 691 899	9 088 114
2001 ES 16 C PE 033	Projekt för vattenförsörjning på Kanarieöarna. 2001 - Grupp II	5 201 930	4 161 544
2001 ES 16 C PE 033	Vattenförsörjning i norra flodområdet: Asturien, 2001	8 187 144	6 549 715
2001 ES 16 C PE 033	Vattenförsörjning till nordöstra delen av kommunsammanslutningen i Montejurra	9 991 826	7 993 461
2001 ES 16 C PE 033	Vattenförsörjning till staden Granada	28 170 639	22 536 511

Behandling av avloppsvatten

Sektorn tog emot 465 miljoner euro år 2001, dvs. 43 % av Sammanhållningsfondens miljöanslag, den högsta andelen av de resurser som står till förfogande för sektorn. Insatserna inriktas fortfarande på att uppfylla direktiv 91/271/EEG och att genomföra den nationella planen för sanering och rening.

För projekt och grupper av projekt som genomförs i de viktigaste flodområdena har 32 beslut antagits, var till kommer ett beslut om ändring av ett projekt som redan antagits. Projekten avser förbättring av reningsanläggningar, huvudledningar för avlopp och reningsverk.

BEHANDLING AV AVLOPPSVATTEN – Projekt antagna 2001			
Projektnummer	Projektbenämning	Total kostnad (miljoner €)	Fondens stöd (miljoner €)
2000ES16CPE005	Sanering och rening av Seguras flodområde	35 812 000	28 649 600
2000ES16CPE026	Sanering och rening av Guadalquivirs flodområde: Doñanas omgivningar	5 051 000	4 293 350
2000ES16CPE040	Sanering och rening i Baskien - Norra flodområdet - III	18 288 000	14 630 400
2000ES16CPE067	Sanering och rening i Guadianas flodområde: Campiña Sur, Guadajirafloden och Vegas Bajas+B62	55 593 000	47 254 050
2000ES16CPE068	Sanering och rening i Júcars flodområde: avloppsreningsverk i Alzira	22 291 000	18 947 350
2000ES16CPE070	Sanering och vattenförsörjning i Dueros flodområde 2001	8 765 589	7 012 471
2000ES16CPE073	Projekt för sanering och rening på Kanarieöarna	14 311 412	11 449 130
2000ES16CPE075	Projekt för sanering och rening i Guadianas flodområde - (Grupp 2001)	7 947 582	6 358 065
2000ES16CPE077	Sanering och vattenförsörjning i södra flodområdet och i Guadalquivirs flodområde	16 740 149	13 392 119
2000ES16CPE079	Sanering i Dueros flodområde 2001 - Grupp 1	12 389 685	9 911 748
2000ES16CPE080	Sanering och rening i Júcars flodområde - 2001 - Grupp 1	9 573 982	7 659 186
2000ES16CPE082	Sanering och rening i vattendragsförbund i Katalonien. Ebros flodområde - Grupp 2000	25 831 026	20 664 821
2000ES16CPE085	Saneringsprojekt i norra flodområdet III: Baskien - 2001- Grupp 2	24 392 387	19 513 910
2000ES16CPE086	Övergripande projekt för vattenförvaltning i flodområdet Ripoll - Sabadell	11 665 762	9 332 610
2000ES16CPE090	Projekt för sanering och rening i Guadalquivirs flodområde - 2001 - Grupp 1	17 256 819	13 805 455
2000ES16CPE096	Projekt för sanering i norra flodområdet: Galicien - Grupp 2001	20 013 023	16 010 418
2000ES16CPE097	Projekt för sanering i norra flodområdet: Asturien - Grupp 2001	7 999 745	6 399 796
2000ES16CPE104	Projekt för återställande av de kommunala avloppsledningsnäten i Terrasa	10 453 800	8 363 040
2000ES16CPE105	Projekt för sanering och rening i Guadalquivirs flodområde - 2001 - Grupp 2	17 465 354	13 972 283
2000ES16CPE129	Sanering av Balearernas flodområde - 2001 - Grupp 1	4 818 960	3 855 176
2001ES16CPE015	Sanering av Dueros flodområde 2001 - Grupp 2	18 858 662	15 086 930
2001ES16CPE016	Sanering av Guadianas flodområde - 2001 - Grupp 2	8 791 770	7 033 416
2001ES16CPE018	Sanering av Ebros flodområde: inre flodområden i Katalonien 2001 - Grupp 3	24 707 273	19 765 818
2001ES16CPE022	Sanering och vattenförsörjning i norra flodområdet - Galicien - 2001	8 589 716	6 871 773
2001ES16CPE032	Sanering av norra flodområdet: Galicien - 2001 - Grupp 2	10 605 737	8 483 790
2001ES16CPE034	Sanering i Ebros flodområde - 2001 - Grupp 2	7 632 857	6 106 286
2001ES16CPE036	Sanering i norra flodområdet: Galicien - 2001 - Grupp 3	24 446 167	19 556 934
2001ES16CPE048	Sanering av norra flodområdet: Asturien - 2001 - Grupp 2	15 379 899	12 303 919
2001ES16CPE049	Sanering av norra flodområdet: Baskien - 2001 - Grupp 1	27 456 928	21 965 542
2001ES16CPE051	Sanering av Kanarieöarnas flodområde - 2001 - Grupp 2	6 521 500	5 217 200
2001ES16CPE056	Sanering och rening av Tejos flodområde - 2001 - Grupp 2	35 472 793	28 378 234
2001ES16CPE061	Sanering av Tejos flodområde - 2001 - Grupp 3	18 703 718	14 962 974

Avfall

För att genomföra den nationella avfallsplan som godkändes år 2000 har de spanska myndigheterna presenterat ett stort antal projekt i sektorn.

Under år 2001 har 23 beslut antagits om avfallshantering och ett beslut om ändring av ett tidigare antaget projekt. Flertalet avser kommunala projekt, antingen i enskilda kommuner eller gemensamma mellan kommuner, beroende på deras läge i de autonoma regionerna. Ett stöd på 375 miljoner euro har beviljats, vilket är 34 % av det totala anslaget till miljön.

Högsta prioritet har getts åt projekt för hantering av fast kommunalt avfall, selektiv insamling, komposterings- och återvinningsanläggningar, anläggningar för utvinning av biogas, system för pneumatisk insamling och stängning av avfallsupplag, som den i Valdemingómez vid Madrid med utvinning av energin i den producerade gasen.

AVFALL – Projekt antagna 2001			
Projektnummer	Projektbenämning	Total kostnad (miljoner €)	Fondens stöd (miljoner €)
2000ES16CPE002	Komplex för industriell återanvändning av fast icke-specifikt kommunalt och industriellt avfall i Kantabrien	65 194 920	15 405 578
2000ES16CPE014	Åtgärder på avfallshanteringsområdet i Asturien 2001 - Grupp I	8 668 100	1 134 000
2000ES16CPE018	Åtgärder på avfallshanteringsområdet i Kastilien - La Mancha	20 709 900	16 567 920
2000ES16CPE020	Åtgärder på avfallshanteringsområdet i Extremadura (andra fasen av generalplanen)	16 972 500	13 578 000
2000ES16CPE029	Åtgärder på avfallshanteringsområdet à Murcia	11 083 500	8 866 800
2000ES16CPE069	Uppförande av en anläggning för biogasframställning och kompostering av den nedbrytbara fraktionen i fast kommunalt avfall samt återvinning av energin vid avgasning av avfallsupplaget i Pinto	45 580 758	36 464 606
2000ES16CPE132	System för pneumatisk insamling av fast kommunalt avfall i Palma de Mallorcas historiska centrum	15 311 600	12 249 280
2000ES16CPE138	Avfallshantering i Andalusien - 2001- Grupp 1	31 636 559	25 309 247
2000ES16CPE140	Avfallshantering i Kastilien-La Mancha - 2001- Grupp 1	16 564 736	13 251 789
2000ES16CPE141	Avfallshantering i autonoma regionen Kastilien-León - 2001	35 517 017	28 413 614
2000ES16CPE146	Avfallshantering i Melilla	3 792 471	3 033 977
2001ES16CPE005	Selektiv insamling i södra Zarzaquemada och utveckling av systemet för selektiv insamling i norra Zarzaquemada	10 930 910	8 744 728
2001ES16CPE007	Avfallshantering i Andalusien - 2001 - Grupp 2	16 348 755	13 079 004
2001ES16CPE009	Avfallshantering i Asturien - 2001	12 899 865	10 319 892
2001ES16CPE010	Avfallshantering i Katalonien - 2001	16 088 089	12 870 471
2001ES16CPE011	Avfallshantering i Galicien - 2001 - Grupp 1	10 070 843	8 056 674
2001ES16CPE012	Avfallshantering à Madrid - 2001 - Grupp 2	76 785 683	61 428 546
2001ES16CPE014	Underjordiska behållare för fast kommunalt avfall i Kantabrien	3 355 297	2 684 238
2001ES16CPE026	Avfallshantering i regionen Valencia - 2001 - Grupp 2	39 256 200	31 404 960
2001ES16CPE030	Anläggning för behandling, återvinning och återanvändning av fast kommunalt avfall i autonoma regionen La Rioja	9 766 446	7 813 157
2001ES16CPE045	Avfallshantering i Galicien - 2001 - Grupp 2	26 270 031	21 016 025
2001ES16CPE046	Plan för biogasutvinning i kommunsammanslutningen för hantering av fast kommunalt avfall i La Ribera - Navarra	4 577 603	3 662 082

Urban miljö

Tre beslut av undantagsnatur har tagits i sektorn. Dessa projekt är den tredje fasen av projekt som tidigare godkänts och kompletterar dessa. Stödet till sektorn under 2001 uppgår till 33 miljoner euro, dvs. 3 % av det totala anslaget till miljön.

URBAN MILJÖ – Projekt antagna 2001			
Projektnummer	Projektbenämning	Total kostnad (miljoner €)	Fondens stöd (miljoner €)
2000ES16CPE043	Plan för återställande av vattendrag i Pamplona: Arga (fas 2), Elorz och Sadar	10 800 638	8 640 510
2000ES16CPE061	Återställande av miljön på det sista avsnittet av Besos flodfära, fas II	16 275 417	13 020 333
2001ES16CPE060	Återställande av den urbana miljön i kommunerna i autonoma regionen Katalonien	14 149 877	11 319 901

Tekniskt stöd

Ett stöd på 812 268 euro har beviljats för att stödja Sammanhållningsfondens förvaltning under perioden. Stödet syftar till att förbättra kvaliteten på ansökningarna om stöd till de presenterade projekten, att förstärka utvärdering och uppföljning av projekten, att sköta kontrollbesöken och att underlätta de autonoma regionernas och kommunernas arbete med Sammanhållningsfondens förvaltning.

De yttersta randområdena

I åtgärderna uppmärksammas liksom tidigare betydelsen av utvecklingen i de yttersta randområdena (Kanarieöarna), som förstärks av kommissionens rapport KOM/2000/0147 om åtgärder för att genomföra artikel 299.2 i fördraget. Gemenskapsstöd har beviljats till ett belopp av 35 miljoner euro.

Dricksvattenförsörjning

Sammanhållningsfonden lägger särskild vikt vid denna sektor på Kanarieöarna med anledning av öarnas begränsningar. I de åtgärder som presenterats år 2001 fortsätter insatserna för vattenförsörjningsnät på medelstora orter.

Behandling av avloppsvatten

Kanarieöarna har brister på detta område, och en betydande insats pågår för att få till stånd en påtaglig förbättring av vattenkvaliteten. I de åtgärder som presenterats år 2001 ligger tonvikten på förbättring av reningsanläggningarna.

Avfall

Kanarieöarna är i egenskap av öar utsatta för mycket strikta begränsningar när det gäller behandling av avfall. Sammanhållningsfonden har gjort en insats för att råda bot på dessa och införa en basinфраstruktur. Tidigare påbörjade arbeten med anläggning av miljökomplex fortsätter.

3.1.2.2 Transport

Av alla stöd som kommissionen godkände år 2001 gick 51 % av det totala stödet och 48,3 % av de åtaganden som genomfördes under 2000 till transportsektorn.

Under år 2001 har kommissionen antagit sammanlagt 12 beslut om finansiering av projekt i transportsektorn för anknutna investeringar av storleksordningen 1 621 miljoner euro. Det godkända stödbeloppet uppgår till 1 121 miljoner euro.

Fördelningen per transportsätt visas i följande tabell.

Transportsätt	Total stöd-berättigande kostnad (miljoner €)	Fondens stöd (miljoner €)	Andel av stödet, %	Åtaganden 2001 (miljoner €)
Vägar	183,5	156,0	13,9	91,6
Järnvägar	1 055,9	762,7	68,0	651,7
Hamnar	381,6	202,2	18,1	67,0
Summa	1 621,0	1 120,9	100,0	810,3

Vägnät

För detta transportsätt har företrädare även detta år getts åt att bygga ut huvudtrafiklederna för förbindelse med Frankrike, samt att utveckla förbindelserna mellan vägnät som tillhör det transeuropeiska nätet.

Under 2001 godkände kommissionen stöd till de två projekt som presenterades av de spanska myndigheterna. Projekten avser förbifartsleden kring Zaragoza, som är en viktig knutpunkt för olika huvudleder som löper samman i staden och en del av den transversala trafikleden genom Katalonien, mellan Cervera och Santa María del Camí. Detta sistnämnda arbete fullbordar hela denna viktiga kommunikationsled.

Följande tabell visar de projekt som antogs under 2001 i delsektorn för vägar.

VÄGAR – Projekt antagna 2001			
Projektnummer	Projektbenämning	Stöd-berättigande kostnad (miljoner €)	Fondens stöd (miljoner €)
2001.ES.16.C.PT.011	Motorväg Cervera -S.M. Camí	128,2	108,9
2001.ES.16.C.PT.013	Motorväg Ronda Sur, Zaragoza	55,3	47,0
SUMMA		183,5	155,9

Järnvägsnät

Insatsen för att främja investeringarna på höghastighetslinjen Madrid–Barcelona–franska gränsen fortsatte under 2001. Det bör erinras om att denna järnvägslinje är ett av de stora projekt som förklarades som prioriterade av Europeiska rådet i Essen (9–10 december 1994). De beslut som godkändes under 2001 berör främst byggande av denna linje i autonoma regionen Katalonien med sikte på att utsträcka arbetena till Barcelona.

JÄRNVÄGAR – Projekt antagna 2001			
Projektnummer	Projektbenämning	Stöd-berättigande kostnad (miljoner €)	Fondens stöd (miljoner €)
98.11.65.002 Ändring	Höghastighetslinjen Madrid - Lleida	141,1	101,7
Olika projekt	Höghastighetslinjen Lleida - Tarragona - Martorell	914,8	660,9
Summa		1 055,9	762,6

Hamnar

När det gäller kusthamnar finansierade Sammanhållningsfonden under 2001 projektet för utvidgning av Barcelonas hamn. Medfinansieringen berör endast vissa delar av planen för utvidgning av Barcelonas hamn, närmare bestämt två vågbrytare (den östra och den södra) och vissa korrigerande åtgärder för att mildra arbetenas miljöpåverkan. Dessa arbeten ingår i generalplanen för Barcelonas hamn, som omfattar alla arbeten knutna till utvidgningen av Barcelonas hamn.

Generalplanen för hamnen syftar till att eliminera de största strukturella flaskhalsarna i Barcelonas hamn: utrymmesbristen och järnvägsförbindelserna som avviker från Europas.

Utvidgningen av Barcelonas hamn är ett projekt av gemensamt intresse enligt formuleringen i artikel 7 i beslut nr 1692/96/EG om gemenskapens riktlinjer för utbyggnad av det transeuropeiska transportnätet. Sammanhållningsfonden medverkar med sin finansiella insats på ett avgörande sätt till att utvidgningprojektet över huvud taget kan genomföras.

Sammanhållningsfonden finansiella bidrag till projektet uppgår till 202 miljoner euro. Utöver Sammanhållningsfonden medverkar även EIB i finansieringen av andra faser i generalplanen med ett belopp av 250 miljoner euro.

3.1.3. Irland

Under 2001 godkände kommissionen endast ett nytt anslag från Sammanhållningsfonden till Irland på totalt 87,1 miljoner euro, varav 37,8 miljoner euro åtog från 2001 års budget. Fyra andra åtaganden gjordes under året till ett belopp av 77,2 miljoner euro, vilket var antingen en första eller senare utbetalning till redan antagna projekt. Detta åtagandemönster påverkas av storleken av det anslag som finns tillgängligt för Irland och den trend som inletts under senare år att övergå från stöd till små projekt mot stöd till stora projekt med flerårsbudgetar.

När det gäller åtaganden utjämnas balansen mellan transport- och miljöprojekt under perioden 2000–2006 i viss mån med dessa åtaganden, från proportionen 19,3 %/80,7 % år 2000 till 38,0 %/62,0 % åren 2000–2001. Med ett fåtal stora projekt är det ganska svårt att nå balans varje år. Målet är emellertid fortfarande att nå en 50:50-balans under programperioden.

Nio projekt från perioden 1993–1999 avslutades också, och slutrapporterna från fem andra projekt bedömdes under år 2001. Dessutom gjordes 22 ändringar av projekt som beslutats åren 1993–1999.

IRLAND – PROJEKT SOM FÅTT STÖD ÅR 2001 – BEHANDLING AV AVLOPPSVATTEN			
CCI NR	Projektbenämning	Type av projekt/åtagande	Åtagande 2001 (miljoner €)
2000 IE 16 C PE 001	Avloppsvattenbehandling i Dublinregionen (fas V)	Andra årliga utbetalningen	16,27
1999 IE 16 C PE 002	Huvudavvattning i Limerick (fas III)	Andra årliga utbetalningen	23,46
		SUMMA	39,73
IRLAND – PROJEKT SOM FÅTT STÖD ÅR 2001 VÄGAR			
CCI NR	Projektbenämning	Typ av projekt/åtagande	Åtagande 2001 (miljoner €)
2000 IE 16 C PT 001	M50 Sydöstra motorvägen (fas II)	Första årliga utbetalningen	37,88
2000 IE 16 C PT 002	M1 Cloghran - Lissenhall (fas II)	Andra årliga utbetalningen	19,40
2000 IE 16 C PT 003	M1 Lissenhall Balbriggan	Första årliga utbetalningen ⁽¹⁾	17,98
		SUMMA	75,26

(1) anslaget antogs i december 2000.

3.1.3.1. Miljö

De två prioriterade områdena för miljösektorn under den pågående perioden är uppsamling och behandling av avloppsvatten och hantering av fast kommunalt avfall.

Uppsamling och behandling av avloppsvatten

Inget nytt projekt fick stöd under 2001.

Fast avfall

Inget nytt projekt fick stöd under 2001.

3.1.3.2. Transport

Liksom i miljösektorn finns det endast två prioriterade områden under denna period, vägar och kollektivtrafik.

Vägar

Under 2001 togs ett beslut om stöd. Det avsåg anläggningsfasen i ett motorvägsprojekt som fått stöd tidigare. Detta projekt är beläget på M50, som är en prioriterad väg i transportinitiativet Transeuropeiska nätet.

Vägar Projekt antagna 2001			
Projektnummer	Namn	Total stöd-berättigande kostnad (miljoner €)	Fondens stöd (miljoner €)
2000/IE/16/C/PE/001	M50, sydöstra motorvägen (fas II)	87,1	74,0

Målen för projektet M50 kan sammanfattas på följande sätt:

M50, sydöstra motorvägen (fas II): M50, sydöstra motorvägen är en del av M50 Dublins ringväg, som i sin tur är en del av E01 mellan hamnarna Larne och Rosslare. Projektet är ”den felande länken” i den kedja av projekt som skall bilda en komplett C-ringmotorväg omkring Dublin. Projektets planering fram till anläggningsfasen med detaljplanering, platsundersökningar och miljökonsekvensbeskrivning fick stöd från Sammanhållningsfonden i fas I. Kommissionen lämnar stöd till byggnads- och anläggningskostnader för ca 8,6 km av motorvägens huvudsträckning med tillhörande strukturer och tre trafikplatser.

Liksom för tidigare prioriterade vägprojekt finansierade av Sammanhållningsfonden och med tanke på anläggningsarbetenas volym och Sammanhållningsfondens begränsade medel för stöd har kommissionen och de irländska myndigheterna kommit överens om att det aktuella stödbeslutet skall inriktas på finansiering av valda anläggningskostnader i detta projekt.

Järnvägar

Inget nytt projekt fick stöd under 2001.

3.1.4. Portugal

Under 2001 godkände kommissionen 16 nya projekt, för vilka en finansiering på 566,7 miljoner euro beviljades, varav 327,7 miljoner euro åtog i 2001 års budget.

Efter dessa åtaganden, och med beaktande av de projekt som antagits under tidigare år och som påverkar 2001 års budget, blir årets totala åtaganden följande:

	Total stödberättigande kostnad (miljoner €)	Fondens totala stöd (miljoner €)	Åtaganden 2001 (miljoner €)
Miljö 2001	457	302,3	231,7
Transport 2001	354,7	264,4	96
Miljö från tidigare år	116,8	64,6	6,3
Transport från tidigare år	649,4	504,5	121,8
Summa	1577,9	1135,8	455,8

3.1.4.1. Miljö

Liksom under föregående period är huvudprioriteringarna för fondens insatser åren 2000–2006 behandling av avloppsvatten, dricksvattenförsörjning och hantering av kommunalt avfall. Det bör noteras att Portugal enligt riktlinjerna i ramdirektivet för vatten har antagit en ny strategi för vattenförvaltning. De projekt som presenterats följer avrinningsområdena och avser hela vattnets kretslopp, dvs. uttag, behandling och distribution av dricksvatten samt lämplig behandling av avloppsvatten. Därför begränsar sig fördelningen nedan till den integrerade vattensektorn och sektorn för fast kommunalt avfall.

Sålunda antog kommissionen 12 nya projekt på miljöområdet under 2001, varav 7 i vattensektorn och 5 i sektorn för fast kommunalt avfall.

	Stödberättigande kostnad (miljoner €)	Finansiellt stöd (miljoner €)	Andel av totala miljöstödet	Åtaganden 2001 (miljoner €)
Den integrerade vattensektorn	301	185,2	61,3 %	148,2
Sektorn för fast kommunalt avfall	156	117,1	38,7 %	83,4
Projekt från tidigare år	-	-	-	6,3
Summa	457	302,3	100 %	237,9

Vattensektorn

Under föregående period koncentrerades fondens insatser till de tätast befolkade områdena. Som konstaterades redan föregående år görs insatserna under denna period även i mera glesbefolkade områden, däribland den autonoma regionen Madeira, enligt den strategi som fastställts för sektorn.

Den tillämpade förvaltningsmodellen bygger på mellankommunala system och gör det möjligt att genomföra storskaliga projekt som skapar värdefull skalekonomi, varigenom strategin lättare kan följas.

De sju projekt som godkänts avser en investering på 301 miljoner euro, varav 185,2 miljoner euro beviljats av Sammanhållningsfonden. Detta utgör ca 61,3 % av det stöd som beviljades år 2001 till miljöprojekt i Portugal.

Vattensektorn Projekt antagna 2001			
Projektnummer	Projektbenämning	Total stödberättigande kostnad (miljoner €)	Fondens stöd (miljoner €)
1998/PT/16/C/PE/002	Behandling av avloppsvatten från Lissabon - Avloppsreningsverk i Alcântara	33,4	10
2000/PT/16/C/PE/005-010	Undersökningsgrupp, tekniska förslag och tekniskt stöd - fas 1	36,6	31,1
2000/PT/16/C/PE/009	Mellankommunalt system i Minho Lima	39,1	25,4
2000/PT/16/C/PE/007	Mellankommunalt system i Zêzere Côa	54,9	34,6
2001/PT/16/C/PE/002	Optimal vattenförvaltning i autonoma regionen Madeira - fas 1	39,7	29
2001/PT/16/C/PE/007	Mellankommunalt system i Zêzere Nabão	63,7	44,6
2000/PT/16/C/PE/004	Behandling av avloppsvatten från södra Storporto - Avloppsreningsverk i Sobreiras	33,6	10,5

Kommunalt avfall

Liksom under föregående period (1993–1999) fortsätter kommissionen och Portugal att lägga särskild vikt vid hanteringen av kommunalt avfall för att nå målen i den strategiska plan för fast kommunalt avfall som antogs 1996.

Sålunda godkände Sammanhållningsfonden år 2001 fem nya projekt som följer den fastställda strategin, särskilt genom att de på nationell nivå bildar ett nät av primär infrastruktur för att samla in, behandla och föra bort avfall, och för att stänga icke kontrollerade avstjälningsplatser (soptippar), där det mesta kommunala avfallet tippades under miljömässigt oacceptabla förhållanden.

Hittills har infrastruktur skapats främst i Portugals kustområden – de tätast befolkade områdena – men Sammanhållningsfondens insatser görs numera liksom under föregående år i det inre av Portugal för att hela territoriet skall täckas snarast möjligt.

I linje härmed godkände kommissionen år 2001 två nya projekt (se tabellen nedan) som avsåg två nya avfallshanteringssystem i inlandet, nya faser av två tidigare antagna projekt och ytterligare ett projekt som avser att förbättra behandlingen i vissa system som redan är i drift.

De fem godkända projekten motsvarar en investering på 156 miljoner euro, varav 117,1 miljoner euro beviljats av Sammanhållningsfonden. Detta utgör ca 38,7 % av det stöd som beviljades år 2001 till miljöprojekt i Portugal.

Hantering av KOMMUNALT AVFALL Projekt antagna år 2001			
Projektnummer	Projektbenämning	Total kostnad (miljoner €)	Fondens stöd (miljoner €)
2001/PT/16/C/PE/001	Avfallshanteringssystem i Nedre Alentejo	22,1	18,9
97/10/61/015	Avfallshanteringssystem i Västra regionen - Förstärkning av stöd	31,3	26,6
2000/PT/16/C/PE/002	Förbränningscentral på Madeira -fas 2	68	45,4
2000/PT/16/C/PE/015	Avfallshanteringssystem i Cova da Beira	16,4	13,9
2001/PT/16/C/PE/003	Kompletterande åtgärder för behandling av avfall	18,2	13,6

3.1.4.2. Transport

Med hänsyn till den finansiella omfattningen av de projekt som antogs år 2000 i järnvägssektorn fanns det inte mycket utrymme för att anta några nya projekt på transportområdet, eftersom de åtaganden som belastar 2001 års budget för dessa projekt redan tog upp en väsentlig del av anslaget till Portugal. Beloppen för nya projekt samt beloppet för åtaganden avseende delbeloppen för år 2001 av projekt

som antogs under 2000 framgår av följande tabell. Det framgår också att nästan hela anslaget till transportsektorn (92,6 %) under 2001 gick till järnvägar.

Liksom under 2000 har Sammanhållningsfonden gjort betydande investeringar i järnvägar i Portugal. Denna insats fortsätter att koncentreras till två linjer av stor strategisk betydelse – norra linjen och Algarvelinjen – som ingår i det prioriterade projektet nr 8.

	Stödberättigande kostnad (miljoner €)	Finansiellt stöd (miljoner €)	Andel av totala transportstödet	Åtaganden 2001 (miljoner €)
Järnvägssektorn	315,6	244,8	92,6 %	80,3
Hamnsektorn	39,1	19,6	7,4 %	15,7
Projekt från tidigare år				121,8
Summa	354,7	264,4	100 %	217,8

Kommissionen har antagit fyra nya projekt (se tabellen nedan), varav två ingår i ett omfattande program för modernisering av Algarvelinjen, ett avser förbättring av Lissabons tunnelbanenät genom anläggning av en sträcka som knyter samman olika transportsätt och ett skall förbättra tillfarten till hamnen i Aveiro.

De fyra godkända projekten motsvarar en investering på 354,7 miljoner euro, varav 264,4 miljoner euro beviljats av Sammanhållningsfonden.

Järnvägssektorn Projekt antagna år 2001			
Projektnummer	Projektbenämning	Total kostnad (miljoner €)	Fondens stöd (miljoner €)
2001/PT/16/C/PT/001	Modernisering av Algarvelinjen - Sträcka IV	9,5	7,6
2001/PT/16/C/PT/002	Lissabons tunnelbana - Sträckan S.Sebastião/Alameda	132,1	98
2001/PT/16/C/PT/003	Modernisering av Algarvelinjen -Sträcka V	174	139,2
2000/PT/16/C/PT/010	Hamnen i Aveiro - Tillfart via väg och järnväg	39,1	19,6

3.2. Tekniskt stöd och utredningar

3.2.1 Fondens allmänna politik

3.2.2. Tekniskt stöd på kommissionens initiativ

Spanien

Det tekniska stödet på kommissionens initiativ har utnyttjats för förhandsbedömning av att projekt för återställande av miljön på upplagsplatser för gruvavfall i i regionen Riotinto i Andalusien. Uppdragets syfte var att utvärdera exploateringen i Aguzaderas avrinningsområde.

4. ÖVERVAKNING, KONTROLL OCH OEGENTLIGHETER

4.1. Övervakning: kommittéer och kontrollbesök

4.1.1. Grekland

4.1.1.1 Övervakningskommittéer

Miljö

Övervakningskommittén och den särskilda kommittén för de stora projekten Psyttalia, Evinos och EYDAP sammanträdde i Aten i maj 2001. Arbetet i dessa övervakningskommittéer redovisas i respektive protokoll.

Transport

Övervakningskommittén sammanträdde i Aten i maj 2001. Kommitténs arbete redovisas i protokollet från sammanträdet.

4.1.1.2. Kontrollbesök

Ett antal projektbesök gjordes under 2001. De hade två syften: dels att kontrollera framstegen mot färdigställande av de olika projekten, dels att klarlägga problem i vissa projekt.

Projektbesöken förtecknas i bilaga I.

4.1.2. Spanien

4.1.2.1. Övervakningskommittéer

En övervakningskommitté sammanträdde i Madrid den 26 och 27 april 2001. Det var det femtonde sammanträdet med Sammanhållningsfondens övervakningskommitté.

Kommittén är indelad i sju underkommittéer efter sektor och förvaltande myndighet enligt följande:

- De autonoma regionernas projekt.
- Beskningsprojekt.
- Lokala projekt.
- Centrala förvaltningens transportprojekt.
- Höghastighetslinjen Madrid–Barcelona.
- Offentliga och privata partnerskap.
- Centrala förvaltningens miljöprojekt, inklusive vattenprojekt.

Varje underkommitté granskade läget den 31 december 2000 i vissa projekt och grupper av projekt (sammanlagt 63 beslut), som valts ut i förväg i samråd mellan de

ansvariga i finansministeriet och kommissionen. Uppgifter rörande läget i de projekt som inte valts ut lämnades också till kommittén och skickades till kommissionen för kännedom.

Diskussionen inriktades på strategiska frågor i transportsektorn och på problematiska inslag i vissa miljöprojekt. Samtidigt redogjorde kommissionen för de nya riktlinjer som kommer att fastställas för ändringar av beslut.

Vid kommitténs sammanträde meddelade de spanska myndigheterna att ansökningar om ändring av finansieringsplaner och datum för arbetenas färdigställande skickats in för ett stort antal projekt. Samtidigt meddelade de att vissa projekt avslutats, och klargjorde att administrativa frågor knutna till besiktningen av arbetena kan försena presentationen av slutrapporterna.

Ansökningar om slutbetalning av besiktningsprojekten har lämnats in planenligt.

Under 2001 har 19 beslut avslutats och slutbetalats.

4.1.2.2. Kontrollbesök

De besök som genomförts har syftat till att utvärdera och kontrollera framstegen i arbetet med pågående projekt och att klara ut problem som uppstått vid deras genomförande (se bilaga I).

4.1.3. Irland

4.1.3.1. Övervakningskommittéer

Övervakningskommittén sammanträdde två gånger under 2001, den 18 maj och 18 oktober. Allmänt sett var kommissionen nöjd med kvaliteten på den information de irländska myndigheterna lämnade om förvaltningen av projekt, och olösta frågor behandlades på ett tillfredsställande sätt.

Vid dessa sammanträden undersökte kommittén skriftliga lägesrapporter över 41 pågående projekt från perioden 1993–1999 och 7 projekt från perioden 2000–2006.

Framsteg gjordes också i slutförandet av ytterligare 9 projekt år 2001. De projekt från perioden 1993–1999 som återstår att slutföra vid utgången av år 2001 motsvarar ca 30 % av de projekt som fått stöd under den perioden.

När det gäller ansökningar om ändring eller utvidgning av projekt år 2001 meddelade kommissionen de irländska myndigheterna att den höll på att ompröva sina principer för framflyttning av datum för färdigställande av projekt som finansieras av Sammanhållningsfonden, och att nya direktiv skulle utarbetas för medlemsstaterna som avspeglade kommissionens mera restriktiva principer för ändring av projekt. I avvaktan på dessa riktlinjer har kommissionen redan börjat ta in en klausul som inskränker möjligheten att modifiera beslut där flera ändringar har gjorts.

4.1.3.2. Kontrollbesök

De projektbesök som gjordes år 2001 hade följande mål:

- Att kontrollera framsteg i slutförandet av berörda projekt.

- Att klara ut de problem med vissa projekt som tidigare rapporterats till övervakningskommittén och att medge ändringar i projekten.

Projektbesöken förtecknas i bilaga I.

4.1.4. Portugal

4.1.4.1. Övervakningskommittéer

I enlighet med föreskrift i förordningen för Sammanhållningsfonden sammanträder övervakningskommittén två gånger per år.

År 2001 hölls sammanträdena den 15 och 16 maj och den 11 och 12 december. Utöver en individuell genomgång av varje projekt kunde man vid dessa sammanträden diskutera allmänna frågor som offentlighet, kontroll, offentlig upphandling, reglerna för genomförande, olika slags information etc.

I Portugal har en särskild kommitté inrättats för att följa utbyggnaden av Madeiras flygplats, och en särskild kommitté för projekt som rör hantering av fast avfall. Projektet för anläggning av vattenkraftverket i Alqueva och övervakningen genom den allmänna kommittén följs också upp inom den vidare ramen för strukturfondernas övervakningskommitté för det särskilda programmet för integrerad utveckling av Alquevaområdet (PEDIZA).

4.1.4.2. Kontrollbesök

Förutom att delta i övervakningskommitténs sammanträden genomförde Portugalenheten i GD Regionalpolitik under 2001 flera kontrollbesök för att utvärdera projektens framsteg, för att på platsen lära känna de problem som uppstått i genomförandet, och för att söka de bästa lösningarna för att projekten skall kunna genomföras normalt.

Portugalenheten deltog också i ett kontrollbesök som genomfördes den 5–7 november 2001 av den enhet i GD Regionalpolitik som ansvarar för kontroll av Sammanhållningsfondens insatser i projekten 95/10/61/026 - Valorsul och 95/10/65/002 - Lissabons hamn - Sta. Apolónia.

I övrigt har andra tekniska uppdrag genomförts i samband med handläggning av vissa ansökningar under året, bl.a. de integrerade mellankommunala vattensystemen i området Oeste, Simtejo och Simlis den 14 december 2001 med Àguas de Portugal.

De kontrollbesök som Portugalenheten i GD Regionalpolitik genomfört förtecknas i bilaga I.

4.2. Kontrolluppdrag och slutsatser

Inom Sammanhållningsfondens ansvarsområde genomförde kommissionen sex revisionsuppdrag under 2001. Målet för uppdragen var att granska det förvaltnings- och kontrollsystem som medlemsstaterna tillämpar inom fondens ansvarsområde och att kontrollera ett visst antal projekt.

4.2.1. Grekland

GD Regionalpolitikens kontroll:

Under 2001 genomförde GD Regionalpolitik ett kontrollbesök i Grekland som gällde revision av Sammanhållningsfondens system och revision av ett stort projekt. De viktigaste slutsatserna från uppdraget är att kostnaderna för arbetena överskridits i hög grad. Dessa tilläggskostnader har uppkommit utan att direktivet om offentlig upphandling följts, särskilt då oförutsedda arbeten beställts. Detta beror i allmänhet på brister i utarbetandet av de förslag som lagts fram för kommissionen.

4.2.2. Spanien

GD Regionalpolitikens kontroll:

Under år 2001 har tre revisionsuppdrag genomförts i Spanien: ett hos den centrala förvaltningen och de två andra hos två autonoma regioner. Läget i Spanien är inte homogent, vilket beror på att den decentraliserade administrativa organisationen överlåter mera ansvar för förvaltning och kontroll av projekten till de autonoma regionerna. De prelimära resultaten från kontrollerna visar emellertid att de lokala myndigheterna har ett systematiskt problem med otillräcklig kontroll av system och projekt. För en grupp av projekt verkar det på detta stadium som om man inte följt bestämmelserna om offentlig upphandling.

4.2.3. Irland

GD Regionalpolitikens kontroll: Inget revisionsuppdrag har genomförts i Irland under 2001.

4.2.4. Portugal

GD Regionalpolitikens kontroll:

Två revisionsuppdrag har genomförts i Portugal under 2001 i syfte att revidera Sammanhållningsfondens system i Portugal och granska fyra särskilda projekt. Man har kunnat konstatera brister i kontrollen (ingen kontroll på primär och sekundär nivå) med bl.a. personalbrist. Dessutom har 1996 års beslut om offentlighet inte följts när det gäller de fyra reviderade projekt som Sammanhållningsfonden stöder.

För ett projekt som genererar inkomster var utvärderingen av dessa mycket oklar, och de verkliga inkomsterna är mycket större än de som redovisades när ansökan om finansiering lämnades in till kommissionen.

4.2.5. Slutsatser

Även om den revision av stöd från Sammanhållningsfonden som GD Regionalpolitik genomförde år 2001 är begränsad, kan några bekymmersamma punkter ändå framhållas, som brist på offentlighet om EU-finansieringen (1996 års beslut), förekomst av otillåtna utgifter, tillämpning av anbudsförfaranden som inte alltid är tillfredsställande, underlåtenhet att beakta intäkter, otillräckliga projektförberedelser och brist på åtskillnad mellan betalnings- och kontrollfunktionerna.

De kontroller som påbörjades 2001 fortsätter med mycket större intensitet under hela år 2002. De avser en detaljerad granskning av förvaltnings- och kontrollsystemet i de fyra medlemsstater som berörs av Sammanhållningsfonden samt revision av ett betydande antal stora projekt i sektorn.

Förslaget till tillämpningsföreskrifter för rådets förordning (EG) 1164/94 om system för förvaltning och kontroll och förfarandet för genomförande av finansiell rättelse angående Sammanhållningsfonden har avslutats. Det bör antas av kommissionen under första halvåret 2002.

4.3. Oegentligheter och innehållande av stöd

Enligt artikel 3 i kommissionens förordning (EG) nr 1831/94¹³ om oriktigheter och återvinning av belopp som felaktigt har utbetalats i samband med finansiering från Sammanhållningsfonden och om organisationen av ett informationssystem på detta område, är de mottagande medlemsstaterna skyldiga att till kommissionen anmäla oegentligheter som har varit föremål för en första administrativ eller rättslig undersökning.

Under år 2001 har en av de mottagande medlemsstaterna, nämligen Grekland, till kommissionen anmält fyra fall av oegentligheter till ett sammanlagt belopp av 2 429 040 euro. Oegentligheterna bestod i betalning av utgifter som inte ingick i godkännandet av projekten. Fallen i fråga avslöjades vid de kontroller som genomfördes av finansministeriets ekonomistyrningsfunktioner. I samband med dessa anmälningar har kommissionen fått besked om att de nationella myndigheterna har vidtagit nödvändiga åtgärder för att skydda gemenskapens finansiella intressen. I tre av fallen pågår förfaranden för återkrävande av de belopp som betalats ut otillbörligt, och i det fjärde har projektledaren ålagts att korrigera bristerna, vilket redan skett.

Det bör framhållas att övriga tre mottagande medlemsstater inom ramen för ovannämnda förordning har informerat kommissionen om att de inte har avslöjat några oegentligheter under det aktuella året.

¹³ EGT 191, 29.7.1994.

5. BEDÖMNING OCH UTVÄRDERING

5.1. Allmänt

Enligt förordningen skall kommissionen och de mottagande medlemsstaterna bedöma och utvärdera Sammanhållningsfondens projekt för att garantera att gemenskapens stöd är effektivt.

Varje ansökan om stöd skall åtföljas av en förhandsbedömning av det projekt som läggs fram av den mottagande medlemsstaten, som skall visa att de sociala och ekonomiska fördelarna på medellång sikt står i proportion till de resurser som tas i anspråk. Kommissionen granskar denna utvärdering, eventuellt med stöd av experter från EIB eller externa konsulter. På denna grund godkänner den projektet i förekommande fall och beslutar om nivån på gemenskapens medfinansiering.

Sedan projektet har kommit in i exploateringsfasen, kan kommissionen vid sin utvärdering i efterhand bedöma om de ursprungliga målen har uppnåtts eller kommer att uppnås, och projektets miljöpåverkan.

5.2. Handläggning och förhandsbedömning av projekt

Inom ramen för aktualiseringen av handledningen för kostnads-/nyttoanalys av stora projekt genomförde kommissionen under 2001 ett betydande internt arbete som syftade till att förbättra sammanhanget i den finansiella förhandsbedömningen av olika projekt. Särskilt övervägdes vilken räntesats som skulle tillämpas vid nuvärdesberäkningen, formerna för tillämpning av principen att förorenaren betalar när det gäller projekt för vattenförvaltning, hänsynstagande i den finansiella lönsamhetskalkylen till historiska kostnader innan projektet presenterades för kommissionen, samt den eventuella redovisningen av finansiella kostnader. Resultaten av dessa överväganden bör läggas fram för medlemsstaterna under 2002 för diskussion.

5.3. Samarbete med Europeiska investeringsbanken vid handläggning av projekt

Enligt ett ramavtal som undertecknades av de båda institutionerna år 2000 och som gäller fram till slutet av år 2006 kan kommissionen begära tekniskt stöd från EIB med bedömning av Sammanhållningsfondens projekt, stora projekt som stöds av ERUF eller projekt som finansieras av ISPA. Vidare får kommissionen från EIB regelbundet all information som lämnas till någon av dessa tre fonder om projekt som banken själv beslutat stödja.

År 2001 beställde kommissionen mer än tjugo analyser från EIB för projekt som stöds av Sammanhållningsfonden, flertalet på transportområdet och belägna i Spanien. Efter dessa expertutlåtanden har kommissionen anmodat medlemsstaterna att ändra vissa projekt eller göra preliminära kompletterande utredningar. På grundval av dessa samråd har bl.a. vissa transportprojekt minskats ner så att investeringskostnaderna kunnat reduceras utan att målens genomförande äventyrats, och eventuella tekniska eller administrativa problem som hänger samman med genomförandet av saneringsprojekt har kunnat förebyggas.

5.4. Den ekonomiska och sociala effekten av fonden i medlemsstaterna och på den ekonomiska och sociala sammanhållningen i Europeiska unionen, samt effekten på sysselsättningen

Förordningen om inrättande av Sammanhållningsfonden kräver att kommissionen skall bedöma effekten av fondens insatser på den ekonomiska och sociala sammanhållningen samt på sysselsättningen, såväl på projektnivå som för gemenskapens stöd i dess helhet.

Genom det arbete som genomförts under år 2001 för att aktualisera handledningen för kostnads-/nyttoanalys av stora projekt kan bedömningen av den sociala och ekonomiska effekten på projektnivå vid förhandsbedömning och utvärdering i efterhand förbättras. I den nya handledningen, som väntas komma ut under våren 2002, finns praktiska exempel på kostnads-/nyttoanalys av transport- och miljöprojekt. Exemplet skall framförallt belysa kommissionens krav på analys av de projektförslag den tar emot. Tack vare en bättre samstämmighet i analyserna kommer detta arbete också att underlätta bedömningen av de samlade effekterna av gemenskapens insatser.

5.5. Program för utvärdering i efterhand

Ett program för utvärdering i efterhand infördes år 1998 för en period av tre år. Totalt har 120 projekt utvärderats, 60 i var och en av sektorerna miljö och transport.

5.5.1. Miljö

Miljöprojektens genomförande har inte medfört några större svårigheter, och projekten har uppnått sina mål. Faserna projektering, anläggning och drift har i stort sett varit tillfredsställande, även om vissa reningsverk måst förstärkas genom kompletterande arbeten och perioden för driftsstart i vissa avfallshanteringsprojekt har förlängts genom användarnas oväntade betänkligheter mot källsorteringskravet.

Projektens miljöeffekt har varit mycket tillfredsställande, särskilt när det gäller saneringsprojekten, för vilka effekterna är omedelbara. Genom att livsvillkoren förbättrats och arbetstillfällena skapats har projekten haft en mycket positiv social effekt, som också tar sig uttryck i att markens värde ökar och turismen och ekonomin utvecklas i de områden som betjänas av den nya infrastrukturen.

5.5.2. Transport

På transportområdet däremot har projektens genomförande stött på många problem som yttrat sig i mer eller mindre betydande kostnadsöverdrag och försening av genomförandet: expropriationskostnader som blivit högre än beräknat, prishöjningar under anläggningsfasen, ändringar i det ursprungliga förslaget, förvaltnings- eller institutionella problem etc.

Projektens sociala och ekonomiska effekt har dock allmänt sett varit mycket positiv, och de politiska målen ekonomisk och social konvergens mellan regionerna har förverkligats i högre grad än väntat. Tidsvinsterna och förbättringen av säkerheten genom den nya infrastrukturen har ofta varit påtaglig. Trafiken på det trans-europeiska nätet har ökat mer än väntat. Tack vare projekten har vissa områden på gemenskapens territorium blivit betydligt mera tillgängliga, randområdenas ekonomiska isolering har minskat och gränseffekterna har mildrats, medan

trafikstockningarna i de stadsområden som fått den nya infrastrukturen har minskat starkt. Effekten av projektets genomförande för att skapa arbetstillfällen har varit måttlig. Miljön har ägnats mycken uppmärksamhet: ansökningshandlingarna åtföljdes av en miljökonsekvensanalys, och många åtgärder har vidtagits för att motverka en eventuell negativ effekt av projekten.

6. DIALOG MELLAN INSTITUTIONER, INFORMATION OCH OFFENTLIGHET

6.1. Presentation av årsredovisningen för år 2000

6.1.1. Europaparlamentet

Parlamentet uttrycker i sin rapport¹⁴ sin tillfredsställelse över årsredovisningen, som är ett viktigt verktyg för att bedöma fondens verksamhet.

Det noterar emellertid att kommissionen har visat sig mindre tillfreds med kvaliteten på förhandsbedömningarna. I övrigt betonar Europaparlamentet att kommissionen genomförde färre kontroller under budgetåret 2000 än under de föregående åren, och enligt dess uppfattning var antalet alltför begränsat.

De kontroller som påbörjades under 2001 fortsätter i en betydligt utökad omfattning under hela år 2002.

Parlamentet erinrar också om att kommissionen med kraft måste följa upp att reglerna för insyn respekteras i den allmänna upphandlingen.

6.2. Information till medlemsstaterna

Ett informationsmöte med de 15 medlemsstaterna hölls i Bryssel den 24 oktober 2001.

Vid mötet lade kommissionen fram Sammanhållningsfondens årsredovisning för år 2000. Den delade också ut förslaget till förordning om system för förvaltning och kontroll och förfarandet för genomförande av finansiell rättelse angående Sammanhållningsfonden. En diskussion följde om vissa artiklar i förslaget.

6.3. Andra informationstillfällen

6.3.1. Information till arbetsmarknadens parter

Ett möte med arbetsmarknadens parter ägde rum den 14 mars 2001. Vid detta möte redovisades Sammanhållningsfondens verksamhet under år 2000.

6.4. Kommissionens åtgärder för offentlighet och information

Kommissionen har gjort en särskild insats för publicering under 2001 genom att strukturera om sina broschyrsamlingar (sammanställda per land, framgångshistorier per ämne och broschyrer enligt territoriell typologi). I samtliga dessa nya broschyrer har den utnyttjat de lyckade projekt som Sammanhållningsfonden medfinansierat.

Årsredovisningen har offentliggjorts i lämpligt format och sammanfattats i informationsbladen Inforegio, som publiceras av Generaldirektoratet för regionalpolitik.

¹⁴ Turcorapporten.

Särskilt material utformas för speciella arrangemang såsom informationsmöten, konferenser och utställningar (portabla informationsmontrar, presentation av datorproducerade diabilder och diagram, audiovisuellt material och trycksaker). Detta informationsmaterial är delvis direkt tillgängligt på webbplatsen Inforegio på kommissionens server europa.

Kommissionen har organiserat möten med myndigheterna i Portugal och Grekland på temat information och offentlighet om regionalpolitik och sammanhållning. Vid dessa möten har man också behandlat information om Sammanhållningsfonden.

BILAGA I

Förteckning över besök för kontroll och övervakning 2001

Grekland

- Mars: Avloppsreningsverk i Kozani.
- Mars Tekniskt möte om landsvägs-, järnvägs- och hamnprojekt.
- April Tekniskt möte om begärda ändringar i Sammanhållningsfondens miljöprojekt.
- Maj Möte med övervakningskommittén för Sammanhållningsfondens projekt.
- Maj Möte med Ministeriet för nationell ekonomi om landsvägs- och järnvägsprojekt.
- Juni Invigning av ett projekt med stöd från Sammanhållningsfonden i Aten och utbildningsseminarium om Sammanhållningsfondens projekt.
- Möte för Sammanhållningsfondens projekt i miljöministeriet.
- Oktober Möte om Sammanhållningsfondens projekt i regionen Ipiros.

Spanien

Följande kontrollbesök har genomförts per geografisk enhet:

- Januari: ”Projektet Höghastighetslinje Madrid–Barcelona–franska gränsen”. Besök med representanter för EIB i samband med uppdatering av utvärderingsrapporten.
- Juli: Barcelona. Projekt 2000.ES.16.CPE.061. ”Återställande av miljön på den sista sträckan av Besos flodfåra, fas 2”. Besök på platsen i samband med handläggningen av projektet för att skaffa information om det eftersträvade miljömålet från de myndigheter som ansvarar för projektet.

Irland

25–27 mars - Dublin

Projekt nr 96/07/61/011 - Offentlighet och information: Kommissionen informerade sig om de framsteg som gjorts och skälen för att flytta fram datum för projektets färdigställande. Kommissionen bedömde i vad mån projektets effekt var mätbar, utöver att det uppfyllde kommissionens beslut 96/455/EG av den 25 juni 1996.

Projektet Three Rivers, nr 94/07/61/014 (Program för förvaltning av vattenkvaliteten i River Suirs avrinningsområde), nr 95/07/61/001 (Program för skydd av River Boynes avrinningsområde) och nr 94/07/61/015 (Vattenplan för River Liffey's avrinningsområde): Kommissionen frågade efter motivet för att ta in komponenter

från de tre besluten i projektet för övervakning och förvaltning av avrinningsområdet och begärde full och klar finansiell redovisning för vart och ett av delprojekten.

Projekt nr 95/07/61/013 - Vattenförsörjning till Dublin III: Besöket gjordes för att kontrollera framstegen med de komponenter i projektplaneringen som krävde framflyttning av datum för färdigställandet (Stillorgan-reservoarerna) och att kontrollera ändringar som gjorts i de arbeten som krävdes i Sammanhållningsfondens stödbeslut (Dun Laoghaire/ Killiney).

Projekt nr 96/07/61/001 - Vattenvård Dublin: Besöket gjordes för att kontrollera framtagandet av vattenvårdsstrategin för Dublin och att verifiera behovet av en framflyttning av datum för färdigställande samt att det arbete som krävs för att motsvara den fysiska beskrivningen i stödbeslutet fullbordats.

Projekt nr 99/07/61/003 - Avloppsprojekt för Dublinregionen (Reningsverk), fas V: Besöket gjordes för att kontrollera de fysiska framstegen i anläggningen av reningsverket i Ringsend, Dublin. I besöket vid reningsverket ingick en kort presentation av projektet på platskontoret och en rundtur till de omfattande arbeten som pågår. Bolaget lämnade färsk information/reklammaterial och foton av anläggningarna.

Projekt nr 98/07/61/004 - Avloppsprojekt för Dublinregionen (Undervattensledning Dublin). Besöket, som också ingick i en rundtur i Ringsendverket, bestod av ett kort besök vid platsen för ledningsarbetena i Ringsend och en inspektion av de informationstavlor som satts upp vid naturreservatet och längs sjösidan, vilken har hägnats in längs ledningsgraven.

Projekt nr 99/07/65/002 - Heustons station och utbyggnad av sydvästra järnvägskorridoren: Syftet med besöket var att göra en första inspektion av det nyligen godkända projektet Heustons station och utbyggnad av sydvästra järnvägskorridoren.

17 maj - Dublin

Projekt nr 96/07/65/010 - M50 Motorväg Southern Cross: Syftet med besöket var att kontrollera framstegen mot färdigställande med sikte på att öppna vägen för trafik sommaren 2001, och genomförda arrangemang för information och offentlighet.

Portugal

Kontrollbesök

– 4 maj - Setúbal

Projekt nr 97.10.61.018 - System för sanering av Setúbal med avskärande ledningar och ett avloppsreningsverk.

– 5 och 6 juni - Vila Nova de Gaia, Esposende och Vila do Conde

Projekt nr 94/10/61/010-011; 97/10/61/004 - System för sanering av Vila Nova de Gaia och avloppsreningsverk.

Projekt nr 95/10/61/015 - System för sanering av Esposende och avloppsreningsverk.

Projekt nr 96/10/61/019 - Södra avskärande ledningen i Vila do Conde.

- 26/11/2001 - Madeira (Funchal)

Projekt nr 2001/PT/16C/PE/002 - Optimal vattenförvaltning på ögruppen Madeira.

- 22/6/2001 - Madeira (Funchal)

Projekten nr 96/10/61/007 och 2000/PT/16/C/PE/002 - Fas 1 och 2 av avfallshanteringscentralen för ögruppen Madeira.